

Antagningsordning för utbildning på grundnivå och avancerad nivå vid Försvärshögskolan

Styrdokument	
Rubrik	Antagningsordning för utbildning på grundnivå och avancerad nivå vid Försvärshögskolan.
Klassificering	Ordning
Diarienummer	Ö464/2024
Beslutsfattare	FHS styrelse
Dokumentansvarig	C FUS
Beslutsdatum	2024-10-02
Giltighetstid	Tillsvidare from antagning till utbildningar med start höstterminen 2025.
Dokument som ersätts	Ö713/2022 (utgår efter tillträde till utbildning vårterminen 2025)
Antal bilagor	Tre bilagor samt en underbilaga. <ul style="list-style-type: none"> • Bilaga 1: Försvärshögskolans föreskrifter om militär behörighet för tillträde till Officersprogrammet • Bilaga 2: Försvärshögskolans föreskrifter om krav för lämplighet till utbildning som leder till officersexamen • Bilaga 3: Försvärshögskolans föreskrifter avseende medicinska och fysiska krav till utbildningen som leder till officersexamen • Underbilaga 3.1 Försvärsmaktens medicinska bedömningsgrunder (FM2023-25138:2)
Kortare sammanfattning	Regelbeskrivning för tillträde till utbildning på grundnivå och avancerad nivå vid Försvärshögskolan.

Försvarshögskolan

1	INLEDNING	4
1.1	Författningstexter som reglerar antagning	4
1.2	Beslutsordning	4
2	ANMÄLAN.....	5
2.1	Anmälan till Försvarshögskolan	5
3	TILLTRÄDE	5
3.1	Allmänna tillträdesregler för Försvarshögskolans utbildningar.....	5
3.1.1	Behörighet	5
3.1.2	Urval	6
3.2	Tillträdesregler för utbildningar som påbörjas på grundnivå och som vänder sig till nybörjare.....	6
3.2.1	Behörighet	6
3.2.2	Urval	6
3.3	Tillträdesregler för utbildningar som påbörjas på grundnivå och som vänder sig till andra än nybörjare	7
3.3.1	Behörighet	7
3.3.2	Urval	7
3.4	Tillträdesregler för utbildningsprogram som påbörjas på avancerad nivå	8
3.4.1	Behörighet	8
3.4.2	Urval	8
3.5	Tillträdesregler för kurser på avancerad nivå.....	9
3.5.1	Behörighet	9
3.5.2	Urval	9
3.6	Tillträdesregler för Officersprogrammet	9
3.6.1	Behörighet	9
3.6.2	Urval och meritvärdering.....	10
3.6.3	Meritvärderingsmodell.....	13
4	ANTAGNING	13
4.1	Besked om antagning	13
4.2	Reservantagning	14
4.3	Antagning till senare del av program	14

5	ÖVERKLAGA BESLUT	14
5.1	Beslut som kan överklagas.....	14

1 Inledning

Denna antagningsordning är i enlighet med 2 kap. 2 § högskoleförordningen (1993:100) fastställd av Försvarshögskolans styrelse. Antagningsordningen omfattar utbildning på grundnivå och avancerad nivå. Deltagare i uppdragsutbildning omfattas inte av antagningsordningen, se förordning om uppdragsutbildning vid universitet och högskolor (2002:760).

1.1 *Författningstexter som reglerar antagning*

Övergripande bestämmelser för tillträde till utbildning på grundnivå och avancerad nivå fastställs av regeringen i högskoleförordningen 7 kap (HF 7 kap.). Universitets- och högskolerådet (UHR) har med stöd av bemyndiganden i HF 7 kap. utfärdat föreskrifter om grundläggande behörighet och urval (UHRFS 2013:1) och föreskrifter om områdesbehörigheter (UHRFS 2013:2).

Särskilda bestämmelser finns i förordningen för Försvarshögskolan (2007:1164).

1.2 *Beslutsordning*

Beslut i antagningsfrågor inkluderande antagning till senare del av program samt sent inkommen anmälan fattas av chefen för Forsknings-, utbildnings- och studentavdelningen (C FUS) på delegation av högskoledirektören. Även i frågor som rör undantag/motsvarandebedömning (reell kompetens) från den grundläggande behörigheten i enlighet med högskoleförordningen och den särskilda behörighet som avser teoretiska kunskaper från gymnasieskola eller motsvarande är beslutsfattandet delegerat till C FUS, eller motsvarande. Vid behov ska respektive kursansvarig institution alternativt programansvarig höras. Vid ansökan om undantag/reell kompetens från den särskilda behörigheten som inte avser teoretiska kunskaper från gymnasieskola eller motsvarande, fattas beslut i samråd med respektive institution och/eller programansvarig. En sökande som fått beviljat en ansökan om undantag/motsvarandebedömning behandlas som behörig i den aktuella antagningsomgången. I frågor om anstånd och studieuppehåll fattas beslut av C FUS, i enlighet med Universitets- och Högskolerådets föreskrift UHRFS 2013:3 samt föreskrift om ändring UHRFS 2016:1, om anstånd med studier för antagna samt studieuppehåll.

2 Anmälan

Högskoleförordningen stadgar att den som vill antas till utbildning ska anmäla det inom den tid och i den ordning som högskolan föreskriver.

2.1 Anmälan till Försvarshögskolan

Anmälan ska göras inom den tid och den ordning som högskolan bestämmer (7 kap. 4 § högskoleförordningen). Anmälan till Försvarshögskolans utbildningar ska ske genom antagning.se och universityadmissions.se. Hur anmälan ska göras, samt anmälningstider ska anges på www.fhs.se

Ansvar för att anmälan, merithandlingar och svar inkommer i tid ligger på den sökande. Anmälningar, eller kompletteringar till anmälningar, som inkommer efter föreskrivna datum får behandlas som om de inkommit i tid, om den sökande kan styrka att det föreligger särskilda skäl för förseningen. Skälen ska kunna hänföras till omständigheter som ligger utanför den sökandes egen kontroll och möjlighet att förutse. Ombuds försening vid inlämnandet eller brister i post- eller datahantering utgör inte sådana skäl.

3 Tillträde

3.1 Allmänna tillträdesregler för Försvarshögskolans utbildningar

3.1.1 Behörighet

För att kunna antas till högskoleutbildning måste sökande uppfylla grundläggande behörighet så som de föreskrivs i HF 7 kap. 5-6, 24, 28-30 §§. Utöver grundläggande behörighet kan det även förekomma krav på särskild behörighet.

Respektive ansvarig institution vid Försvarshögskolan anger eventuell särskild behörighet för aktuell utbildning. Bestämmelser för särskild behörighet anges i HF 7 kap. 8-11, 25, 31 §§ och i förordning för Försvarshögskolan (2007:1164). Om det finns särskilda skäl kan Försvarshögskolan enligt HF 7 kap. 3§ besluta om undantag/motsvarandebedömning från något eller några behörighetsvillkor. Undantag/motsvarandebedömning ska göras om den sökande har förutsättningar att

tillgodogöra sig den sökta utbildningen utan att uppfylla behörighetsvillkoren (se kap. 1.2).

Till stöd för bedömning av behörighet för svensk och utländsk gymnasieutbildning använder sig Försvvarshögskolan av bedömningshandböcker. Dessa är framtagna och bearbetade av en arbetsgrupp utsedd av Sveriges universitets- och högskoleförbund, SUHF, och de utgör, vid sidan om högskoleförordning och UHR:s föreskrifter, underlaget för antagning till utbildning på grundnivå och avancerad nivå.

3.1.2 Urval

Om antal behöriga sökande överstiger antal platser på utbildning ska urval göras. I HF 7 kap. och i förordningen (2007:1164 för Försvvarshögskolan anges hur detta ska ske.

3.2 Tillträdesregler för utbildningar som påbörjas på grundnivå och som vänder sig till nybörjare

3.2.1 Behörighet

För att bli antagen till utbildningar på grundnivå ska den sökande uppfylla de krav på grundläggande behörighet¹ som föreskrivs i HF 7 kap. 5-6 §. Eventuella krav på särskild behörighet redovisas i respektive utbildningsplan eller kursplan.

3.2.2 Urval

Urval till utbildning som påbörjas på grundnivå och som vänder sig till nybörjare ska göras genom gymnasiebetyg, högskoleprov samt av högskolan bestämda urvalsgrunder (HF 7 kap. 12-13 §).²

Plats till kurser och utbildningsprogram på grundnivå som vänder sig till nybörjare ska enligt HF 7 kap. 12-13 § fördelas på följande urvalsgrunder:

1. minst en tredjedel på grundval av betyg
2. minst en tredjedel på grundval av resultat från högskoleprovet

---

¹ För behörighetskrav till Officersprogrammet, se kap 3.6.

² Gäller ej tillträde till Officersprogrammet se kap 3.6.

3. högst en tredjedel på grundval av de av högskolan enligt 23 § bestämda urvalsgrunderna

Om urvalsgrunder bestämda av högskolan inte används fullt ut tillfaller icke utnyttjade andelar betygsurvalet.

Beslut om andra urvalsgrunder än betyg och högskoleprov ska av utbildningsansvarig institution ha meddelats Forsknings-, utbildnings- och studentavdelningen senast sista anmälningssdag för utbildningen i fråga.

3.3 Tillträdesregler för utbildningar som påbörjas på grundnivå och som vänder sig till andra än nybörjare

3.3.1 Behörighet

För att bli antagen till utbildningar som påbörjas på grundnivå och som vänder sig till andra än nybörjare ska den sökande uppfylla de krav på grundläggande behörighet som föreskrivs i HF 7 kap. 5-6, 24 §§.

Utöver grundläggande behörighet kan det även förekomma krav på särskild behörighet. Särskild behörighet för utbildningar som påbörjas på grundnivå och som vänder sig till andra än nybörjare kan bestå av kunskaper från kurser i gymnasieskolan, kunskaper från högskolekurser och andra villkor som är av betydelse för utbildningen.

Sökande som vid tidpunkt för anmälan inte uppfyller krav på särskild behörighet, som är uttryckt som kunskaper från högskolekurser, kan bli antagen med villkor att behörighetskravet är uppfyllt senast vid utbildningens början om inte annat anges. Ansvarig institution ska kontrollera att behörighetsvillkor är uppfyllt.

3.3.2 Urval

Urvalsgrunder till utbildningar som påbörjas på grundnivå och som vänder sig till andra än nybörjare är gymnasiebetyg, högskoleprov, tidigare utbildning samt av högskolan bestämda urvalsgrunder (HF 7 kap. 26-27 §).

Högskolan får själv bestämma vilka av urvalsgrunderna betyg, resultat från högskoleprov, tidigare utbildning samt alternativa urvalsgrunder man vill använda sig av. Högskolan beslutar även om platsfördelningen mellan de olika urvalsgrunderna. Olika urvalsgrunder kan användas i kombination med varandra.

3.4 Tillträdesregler för utbildningsprogram som påbörjas på avancerad nivå

3.4.1 Behörighet

Grundläggande behörighet för tillträde till utbildningsprogram som leder till generell eller konstnärlig examen på avancerad nivå är en examen på grundnivå som omfattar minst 180 högskolepoäng eller motsvarande utländsk examen. En sökande kan beviljas undantag från kravet på avlagd examen om fordringarna för examen uppfyllts men examensbevis inte hunnit utfärdas (HF 7 kap. 28 §). Sökande som inte uppfyllt kravet på avlagd examen kan även antas med villkor att examensfordringarna är uppfyllda inte senare än tre veckor efter utbildningens start. Ansvarig institution ska kontrollera att behörighetskravet är uppfyllt.

Utöver grundläggande behörighet kan det förekomma krav på särskild behörighet. Den särskilda behörigheten kan bestå av kunskaper från högskolekurser och av andra villkor som är av betydelse för utbildningen.

Sökande som vid tidpunkt för anmälan inte uppfyller krav på särskild behörighet, som är uttryckt som kunskaper från högskolekurser, kan bli antagen med villkor att behörighetskravet är uppfyllt senast vid utbildningens början om inte annat anges. Ansvarig institution ska kontrollera att behörighetsvillkor är uppfyllt.

3.4.2 Urval

Urvalsgrunder till utbildningsprogram på avancerad nivå är gymnasiebetyg, högskoleprov, tidigare utbildning samt av högskolan bestämda urvalsgrunder (HF 7 kap. 26-27 §).

Högskolan får själv bestämma vilka av urvalsgrunderna betyg, resultat från högskoleprov, tidigare utbildning samt alternativa urvalsgrunder man vill använda sig av. Högskolan beslutar även om platsfördelningen mellan de olika urvalsgrunderna. Olika urvalsgrunder kan användas i kombination med varandra.

3.5 Tillträdesregler för kurser på avancerad nivå

3.5.1 Behörighet

Grundläggande behörighet för tillträde till kurs på avancerad nivå har den som genomgått utbildning på grundnivå eller på annat sätt har de förutsättningar som krävs för att tillgodogöra sig utbildning på avancerad nivå.

Utöver grundläggande behörighet kan det förekomma krav på särskild behörighet. Den särskilda behörigheten kan bestå av kunskaper från högskolekurser och av andra villkor som är av betydelse för utbildningen.

Särskilt behörighetskrav vid Försvvarshögskolan för tillträde till kurs på avancerad nivå anges av institutionen. Sökande som vid tidpunkten för anmälan inte uppfyller kravet på särskild behörighet kan bli antagen med villkor att behörighetskravet är uppfyllt senast vid utbildningens början om inte annat anges. Maximalt 30 högskolepoäng från närmast underliggande kurs inom aktuellt ämne kan villkoras. För att bli villkorligt behörig får senast tagna högskolepoäng ej ligga längre än två terminer tillbaka.

Ansvarig institution ska kontrollera att behörighetsvillkor är uppfyllt.

3.5.2 Urval

Urvalsgrunder till kurser på avancerad nivå är gymnasiebetyg, högskoleprov, tidigare utbildning samt av högskolan bestämda urvalsgrunder (HF 7 kap. 26-27 §).

Högskolan får själv bestämma vilka av urvalsgrunderna betyg, resultat från högskoleprov, tidigare utbildning samt alternativa urvalsgrunder man vill använda sig av. Högskolan beslutar även om platsfördelningen mellan de olika urvalsgrunderna. Olika urvalsgrunder kan användas i kombination med varandra.

3.6 Tillträdesregler för Officersprogrammet

3.6.1 Behörighet

Sökande till Officersprogrammet ska uppfylla de krav på grundläggande behörighet som föreskrivs i 7 kap. 5-6 §§ högskoleförordningen.

För grundläggande behörighet krävs även, i enlighet med 4 kap. 3 § första stycket förordningen för Försvvarshögskolan, att den sökande:

Försvvarshögskolan

- är svensk medborgare
- har fullgjort militär grundutbildning enligt lagen (1994:1809) om totalförsvvarsplikt eller motsvarande militär utbildning (se bilaga 1)
- har genomgått säkerhetsprövning och uppfyller kraven enligt säkerhetsskyddslagen (2018:585) och säkerhetsskyddsförordningen (2021:955) och
- har av Försvvarshögskolan bedömts lämplig för utbildningen (se bilaga 2).

Försvvarshögskolan beslutar om särskild behörighet för Officersprogrammet. Bestämmelser för särskild behörighet finns i 7 kap. 8-9 § högskoleförordningen och i 4 kap. 4 § förordning för Försvvarshögskolan. För särskild behörighet krävs att den sökande:

- styrker visad fallenhet för officersutbildning under militär grundutbildning eller motsvarande militär utbildning med lägst militärbetyg Ja-2-2 (enligt R GURU 2020) eller motsvarande från 2017 och tidigare (Ja-5-5 eller Godkänd, se kap.3.6.2)
- uppfyller föreskrivna medicinska fordringar (för närmare föreskrifter se bilaga 3)
- uppfyller föreskrivna fysiska tester (för närmare föreskrifter se bilaga 3)
- har godkänt resultat i de gymnasiala kurser som anges i respektive inriktnings utbildningsplan
- har godkänt resultat på inskrivningsprovet³
- uppfyller kraven om godkänd säkerhetsprövning och kraven enligt säkerhetsskyddslagen och säkerhetsskyddsförordningen under hela utbildningsperioden.

3.6.2 Urval och meritvärdering

För tillträde till Officersprogrammet får Försvvarshögskolan enligt förordningen för Försvvarshögskolan (2007:1164) 4 kap 5 § andra stycket bestämma undantag från de gängse tre urvalsgrunderna nämnda under punkt 3.2.2.

Försvvarshögskolan har följaktligen bestämt att till Officersprogrammet ska följande urvalsgrunder gälla:

- militärbetyg, vitsord eller motsvarande från militär grundutbildning (MB)
- resultat från lämplighetsbedömning (LB)

---

³ Lägst värde för godkänt är 6 på en skala 1-9, där 9 är högst

- gymnasiebetyg (GB)

En sammanvägning av dessa ligger till grund för meritvärderingen för sökande som erhållit resultat 1, 2, eller 3 från lämplighetsbedömning (se kap. 3.6.3).

Militärbetyg, vitsord eller motsvarande (MB)

Den sökande ansvarar själv för att militärbetygen, vitsorden eller motsvarande inkommer till Försvvarshögskolan inom angiven tid.

Militärbetyg från militär grundutbildning fr o m 2016 (enligt R GURU 2020)

Godkända militärbetyg uttrycks som lägst Ja-2-2. Militärbetygen omvandlas till poäng enligt tabell 1.

Vitsord från militär grundutbildning före 2011

Godkända vitsord uttrycks som lägst Ja-5-5 alt X-5-5 alt 10-5-5. Vitsorden omvandlas till poäng enligt tabell 1.

Vitsord från militär grundutbildning (Aspirantutbildning, AspU 2009 och 2010)

Godkända vitsord uttrycks som lägst Ja-5-5 alt X-5-5 alt 10-5-5. Vitsord omvandlas till poäng enligt tabell 1.

Betyg från Kompletterande militär utbildning/Förberedande officerskurser (KMU/FOK)

Betyget sätts i en tregradig skala. Godkända betyg uttrycks som Godkänd (G) eller Väl godkänd (VG). Betyget omvandlas till poäng enligt tabell 1.

För sökande med pågående grundutbildning ges meritpoäng 1

Tabell 1

Militära betyg	Poäng
Pågående, ej avslutad grundutbildning	1
Grundutbildning fr o m 2018: Ja-2-2 till Ja-3-2/Ja-2-3 <i>eller</i> GU 2016 och 2017 <i>eller</i> Värnplikt: X-5-5 till 7-7 <i>eller</i> GMU + anställning	1 Om militärbetyg avser militär grundutbildning innefattande befälsutbildning (tropp/pluton): 2
Grundutbildning fr o m 2018: Ja-3-3 till Ja-4-4 <i>eller</i> Värnplikt: X- 7-8 till 10-10	2 Om militärbetyg avser militär grundutbildning innefattande befälsutbildning (tropp/pluton): 3
KMU/FOK: Godkänd	2
KMU/FOK: Väl godkänd	3
AspU: X-5-5 till 7-7	2
AspU: X- 7-8 till 10-10	3

Lämplighetsbedömning (LB)

Inför antagning till Officersprogrammet genomför Försvarshögskolan prov och tester som vidare underlag för att bedöma den sökandes förutsättningar att klara utbildningen och vederbörandes lämplighet för utbildningen. Dessa prov och tester utgör grund för

bedömningen av lämpligheten. Resultat från lämplighetsbedömning redovisas med en siffra från 0-3. Resultatet omvandlas till poäng enligt tabell 2.

Tabell 2

Lämplighetsbedömning	Poäng
0	Ej behörig
1	1
2	4
3	7

Gymnasiebetyg (GB)

Gymnasiebetyg meritvärderas enligt Bedömningshandboken för antagning till högskoleutbildning.

3.6.3 Meritvärderingsmodell

För de sökande som har fått resultat från lämplighetsbedömning med värdena 1, 2 eller 3 blir meritvärdet den adderade summan av poängen från de tre delarna militära betyg, lämplighetsbedömning och gymnasiebetyg (meritvärde = MB+LB+GB). Detta innebär ett högsta meritvärde på 32,5 poäng. Sökande som uppfyller grundläggande och särskild behörighet på annat sätt än genom slutförd gymnasieutbildning (alt slutbetyg från Komvux) meritvärderas som övrig sökande (ÖS).

4 Antagning

4.1 Besked om antagning

Sökande, på såväl grundnivå som avancerad nivå samt sökande till Officersprogrammet, får ett antagningsbesked av vilket framgår om den sökande är antagen, placerad som reserv eller struken. Antagningsbeskedet gäller som Försvvarshögskolans beslut. Beskedet genereras maskinellt via det nationella antagningssystemet NyA, så snart som möjligt efter respektive urval.

Information om hur och när svar senast ska vara Försvvarshögskolan tillhanda framgår av antagningsbeskedet. Uteblivet eller försenat svar innebär att den sökande förlorar platsen.

4.2 Reservantagning

Om det efter ordinarie antagning finns lediga platser kvar på utbildningen, avslutas antagningsomgången med en reservantagning. Denna pågår så länge det är möjligt med hänsyn till utbildningen. I första hand antas sökande i turordning efter antagningslistan över behöriga sökanden.

Reserv ska antas från den urvalsgrupp där plats blivit ledig. Om det saknas reserver i aktuell urvalsgrupp ska reserv antas i annan urvalsgrupp. De ursprungliga proportionerna mellan urvalsgrupperna ska så långt som möjligt bibehållas. Om antalet reserver inte är tillräckligt för att fylla utbildningsplatserna antas eventuella efteranmälda i den ordningen de anmäler sig under förutsättning att de uppfyller behörighetskraven.

4.3 Antagning till senare del av program

Om det finns resurser att ta emot ytterligare studenter i ett program kan antagning ske till senare del av ett utbildningsprogram. Antagningen kan ske tidigast till termin två. Den sökande måste ha studieresultat som svarar mot underliggande terminers studier. Den sökande ska också uppfylla den grundläggande och den särskilda behörighet som är föreskriven för antagning till programmet.

5 Överklaga beslut

5.1 Beslut som kan överklagas

Följande beslut som rör antagning till utbildning kan i enlighet med 12 kap. högskoleförordningen överklagas till Överklagandenämnden för högskolan:

- beslut om att en sökande inte uppfyller kraven för grundläggande och särskild behörighet
- beslut om att inte göra undantag från behörighetsvillkoren
- beslut om att den sökande inte beviljats anstånd med studiestarten

Överklagan ska vara skriftligt och innehålla uppgift om vilket beslut som överklagas samt uppgift om den ändring i beslutet som begärs. Skrivelsen ska ställas till Överklagandenämnden för högskolan enligt instruktion i antagningsbesked eller motsvarande.

Överklagandet ska ha inkommit till Försvarshögskolan inom tre veckor från den dag då klagande fick del av beslutet.

Försvarshögskolans föreskrifter om militär behörighet för tillträde till Officersprogrammet

*Försvarshögskolan föreskriver följande med stöd av 4 kapitel 3 § andra stycket
förordning (2017:1164) för Försvarshögskolan.*

1 § Av 4 kapitel 3 § första stycket förordning (2007:1164) för Försvarshögskolan framgår att för att bli antagen till en utbildning som leder till officersexamen krävas att den sökande fullgjort militär grundutbildning enligt lagen (1994:1809) om totalförsvarspålit eller motsvarande militär utbildning.

2 § Som fullgjord militär grundutbildning som anges i 1 § avses i dessa föreskrifter att den sökande fullgjort en av nedanstående militära grundutbildningar:

- Grundutbildning (GU) from 2016 om minst 270 dagar.
- Värnplikt om minst 270 dagar (intill 2010).
- Aspirantutbildning (AspU 2009 och 2010).
- Grundläggande militär utbildning (GMU) tillsammans med Kompletterande militär utbildning (KMU)/Förberedande officerskurser (FOK).
- Grundläggande militär utbildning (GMU) tillsammans med anställning i FM insatsorganisation minst 9 mån (12 mån inkl. GMU).
- Grundutbildning med särskild inriktning (GU/SI) om minst 180 dagar innefattande befälsutbildning.
- Grundutbildning tillsammans med anställning i FM insatsorganisation om minst 9 mån.

3 § Vad som avses som motsvarande militär utbildning som anges i 1 § beslutas i förekommande fall av Försvarshögskolan efter hörande med Försvarsmakten.

Försvärshögskolans föreskrifter om krav för lämplighet till utbildning som leder till officersexamen

Försvärshögskolan föreskriver följande med stöd av 4 kapitel 3 § andra stycket förordning (2007:1164) för Försvärshögskolan.

1 § Av 4 kapitel 3 § första stycket 4 förordning (2007:1164) för Försvärshögskolan framgår att för att bli antagen till en utbildning som leder till officersexamen krävs att den sökande har av Försvärshögskolan bedömts lämplig för utbildningen (nedan Officersprogrammet).

2 § Med lämplighet för utbildningen som anges i 1 § avses i dessa föreskrifter att den sökande:

- Uppvisar personlig mognad, t.ex. förmåga till självreflektion.
- Uppvisar förmåga till samarbete, t.ex. förmåga att fungera i grupp.
- Uppvisar förmåga att hantera pressade och stressade situationer, t.ex. genom att besitta en grundläggande stabilitet.
- Uppvisar förmåga att utvecklas till ledare, t.ex. genom drivkraft att inspirera och motivera andra.
- Uppvisar relevanta motiv och motivation för den kommande utbildningen, t.ex. ha förståelse för utbildningens innehåll och syfte.
- Uppvisar värderingar och beteende som motsvarar Försvärsmaktens värdegrund.

3§ Lämplighetsbedömningen innehåller tre delar. De tre delarna är professionsintervju, psykologintervju och kommission.

4§ Professionsintervjun genomförs av en officer som har professionsintervjuarutbildning samt flera års erfarenhet av officersyrket därtill kunskap om Officersprogrammet. Syftet med professionsintervjun är att göra en personbedömning som speglar den sökandes förutsättningar för utbildningen ur ett professionsperspektiv.

5§ Psykologintervjun genomförs av en legitimerad psykolog. Syftet är att göra en personbedömning som speglar den sökandes förutsättningar för utbildningen ur ett psykologiskt perspektiv.

6§ Efter intervjuerna görs en sammanvägning av resultaten från de två delarna, psykologintervjun och professionsintervjun, i en så kallad kommission. I kommissionen deltar den psykolog och den professionsintervjuare som genomfört intervjun med den sökande. Syftet med kommissionen är att sammanväga de olika delarna i lämplighetsbedömningen ur ett helhetsperspektiv mot ställda krav.

7§ Resultatet från lämplighetsbedömningen sätts i en fyrgradig skala och ligger till grund för behörighet och urval. Lämplighetsbedömningen sätts i heltalsskala 0-1-2-3. Lägst värde för behörighet är 1.

Dessa föreskrifter träder i kraft den 13 december 2016 och tillämpas första gången för antagning till utbildningen som påbörjas efter den 15 augusti 2017. Bilagan är reviderad och ersatt i sin helhet efter beslut i Försvvarshögskolans styrelse 20241002.

Försvarshögskolans föreskrifter avseende medicinska och fysiska krav till utbildningen som leder till officersexamen;

Försvarshögskolan föreskriver följande med stöd av 4 kapitel 4 § förordning (2007:1164) för Försvarshögskolan.

1 § Av 4 kapitel 4 § förordning (2007:1164) för Försvarshögskolan framgår att Försvarshögskolan får meddela föreskrifter för den särskilda behörighet som krävs för att bli antagen till utbildningen som leder till officersexamen (nedan Officersprogrammet).

2 § Försvarshögskolan låter genomföra medicinsk bedömning enligt Försvarsmaktens medicinska bedömningsgrunder (FM 2023-25138:2), underbilaga 3.1. Kraven som där ställs för tjänstbarhet, anställning eller tjänst inom Försvarsmakten gäller som behörighetskrav till Officersprogrammet, om inget annat sägs i detta dokument eller i antagningsordningen vid Försvarshögskolan.

Syn

För behörighet till Officersprogrammet med krigsvetenskaplig och militärteknisk inriktning krävs enligt Plikt- och prövningsverket bedömningsskala syn C. Detta innebär att synskärpan utan korrektion ska vara minst 0,1 på vardera öga och med korrektion minst 0,8 på bästa ögat och 0,1 på sämsta ögat. Den binokulära synskärpan ska vara minst 0,5. Korrektion får användas för att uppnå denna synskärpa.

För behörighet till sjökrigsvetenskaplig inriktning krävs enligt Plikt- och prövningsverket bedömningsskala syn B. Detta innebär att synskärpan utan korrektion ska vara minst 0,7 på bättre ögat och minst 0,3 på sämre ögat och med korrektion minst 0,8 på vardera ögat. Den binokulära synskärpan ska vara minst 0,5. Korrektion får användas för att uppnå denna synskärpa. Dessutom krävs fullgott färgseende till sjökrigsvetenskaplig inriktning.

Hörsel

För behörighet får tonmedelvärdet på det sämsta örat inte får överstiga 20 decibel inom frekvenserna 500, 1000 och 2000 Hz och inte överstiga 30 decibel inom frekvenserna 3000, 4000 och 6000 Hz.

Medicinsk bedömning

Det finns ett flertal kroniska hälsotillstånd som inte kan accepteras för officersyrket, exempelvis psykiska sjukdomar och beteendestörningar, diabetes typ 1, vissa kroniska infektionssjukdomar, sjukdomar i nervsystemet (exempelvis epilepsi), hjärt- och kärlsjukdomar, vissa sjukdomar i andningsorganen och reumatiska sjukdomar.

Den medicinska bedömningen sätts i en sexgradig skala A till F, där A är högst. För behörighet till krigsvetenskaplig och militärteknisk inriktning är det lägsta värdet D. För behörighet till sjökrigsvetenskaplig inriktning är lägsta värde B.

Fysiska tester

3 § För att uppfylla behörighet avseende de fysiska kraven ska den sökande ha godkänd fysisk arbetsförmåga och muskelstyrka.

Fysisk arbetsförmåga testas på en ergometercykel. Prestationen graderas i en niogradig kapacitetsskala, där nio är högsta värdet. Godkänt värde för behörighet är lägst kapacitet fyra.

Muskelstyrkan mäts i en så kallad ISOKAI-maskin. Prestationen graderas i en niogradig kapacitetsskala, där nio är högsta värdet. Godkänt värde för behörighet är lägst kapacitet tre för krigsvetenskaplig och militärteknisk inriktning. För sjökrigsvetenskaplig inriktning gäller lägst kapacitet 2.

Dessa föreskrifter träder i kraft den 13 december 2016 och tillämpas första gången för antagning till utbildningen som påbörjas efter den 15 augusti 2017. Bilagan är reviderad och ersatt i sin helhet efter beslut i Försvvarshögskolans styrelse 20241002.

Försvarsmaktens
medicinska bedömningsgrunder
(FM MBG)

Utgåva 2024

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

Kapitel	Sida
Bakgrund, giltighetstid	3
Diagnosgradering	4
Specialistutlåtande	4
Omprövning, dispens och överklagan	5
<i>Diagnoser (inkl. koder, anvisningar och gradering)</i>	
I. Vissa infektionssjukdomar och parasitsjukdomar	6
II. Tumörer	7
III. Sjukdomar i blod/blodbildande organ samt rubbningar i immunsystemet	8-9
IV. Endokrina sjukdomar, nutritionsrubbningar och ämnesomsättningssjukdomar	10-11
V. Psykiska sjukdomar och syndrom samt beteendestörningar	12-15
VI. Sjukdomar i nervsystemet	16-17
VII. Sjukdomar i ögat och närliggande organ	18-19
VIII. Sjukdomar i örat och mastoidutskott	20-21
IX. Cirkulationsorganens sjukdomar	22-23
X. Andningsorganens sjukdomar	24-26
XI. Matsmältningsorganens sjukdomar	27-29
XII. Hudens och underhudens sjukdomar	30-31
XIII. Sjukdomar i muskuloskeletala systemet och bindväven	32-34
XIV. Sjukdomar i urin- och könsorganen	35-38
XV. Gravitet, förlossning och barnsängstid	38
XVI. Vissa perinatale tillstånd	38
XVII. Medfödda missbildningar, deformiteter och kromosomavvikelser	39-40
XVIII. Symptom, sjukdomstecken och onormala kliniska fynd och laboratoriefynd som ej klassificeras annorstädes	40
XIX. Skador, förgiftningar och vissa andra följder av yttre orsaker	41-42
XX. Yttre orsaker till sjukdom och död	42
XXI. Faktorer av betydelse för hälsotillståndet och för kontakter mellan hälso- och sjukvården	43

Bakgrund

Militär verksamhet ställer särskilda krav på hälsotillståndet. Detta innebär att all personal ska genomgå militärmedicinsk undersökning och bedömning, inför utbildning till och fullgörande av olika typer av militär tjänstgöring. Syftet är att den enskilde inte ska verka i ett sammanhang som för denne eller annan personal innebär ökad risk för ohälsa eller skada samt att vederbörande ska ha medicinska förutsättningar att fullgöra avsedd befattning utan att utgöra en belastning för förbandet. Som besluts- och bedömningsgrund för detta ligger Försvarmaktens medicinska bedömningsgrunder (FM MBG).

Omfattning

För fastställande av tjänstbarhet ur militärmedicinsk synpunkt ska FM MBG användas vid bedömning av sökande till ett flertal militära utbildningar och befattningar. FM MBG ska även användas vid tjänstbarhetsbedömning av militär och civil personal inför internationell tjänstgöring (HKV 2011-02-07, 22800:50739 ”Medicinska krav för internationell tjänstgöring inom Försvarmakten (FM). En uppdatering”). För personal som sorterar under regler för militär sjöfart (RMS) respektive luftfart (RML) tillkommer ytterligare medicinska krav enligt dessa styrande dokument.

FM MBG är beslutsunderlag vid de diagnoser där en graderingssiffra anges och i andra fall bedömningsunderlag vid gradering av medicinska diagnoser som kan påverka den militära tjänstbarheten. Rent allmänt gäller att FM ser strängare på medicinska tillstånd vid anställning (”instegsurval”) än på medicinska tillstånd hos redan anställda. Detta betingas av att FM via sitt grundläggande arbetsmiljöansvar ska stödja den redan anställde.

Alla medicinska hälso- och läkarundersökningar liksom medicinska bedömningar ska dokumenteras i FM eller Totalförsvarets plikt- och provningsverk (Pliktverket) respektive elektroniska patientjournal. I journalen ska status och bedömning gjord av läkare (motsv.) inkl. specialistkontakter (konsultationer, utlåtanden m.m.) och i förekommande fall psykolog framgå.

Denna utgåva av FM MBG är en revidering av utgåvan 2019-06-19 (FM2019-14542:1), inkl. Ä1-Ä3 (FM2021-17340:3, FM2021-17340:4, FM2021-17340:5), och revideringen har gjorts i samarbete med Pliktverket.

Giltighetstid

Giltighetstiden avseende godkända värden och undersökningar utförda vid Pliktverket under antagningsprövning till MGU är 36 månader (Överenskommelse om förlängning av giltighetstider vid mönstring/prövning 2022-09-05).

Giltighetstiden för medicinska undersökningar utförda inom FM är i grunden 12 månader. Den kan med komplettering med hälsodeklaration (f.n. bilaga 1 till rutin 5.11.080 i det försvarsmedicinska ledningssystemet för systematiskt kvalitetsarbete) inom FM förlängas till 18 månader.

Medicinska undersökningar utförda av Pliktverket (som genomförts i enlighet med FM MBG) vid antagningsundersökning (till militär grundutbildning) kan även användas som medicinsk undersökning för anställning i FM (FM HRC beslut 2014-03-19 (beteckning 16 300:90146)). Giltighetstiden är då 12 månader, med möjlighet till förlängning till 18 månader vid kompletterande hälsodeklaration enligt ovan.

Spärrtider (tid som behöver förflyta innan ny bedömning/omprov kan ske) vid antagningsprövning framgår av Totalförsvarets rekryteringsmyndighet beslut 2017/0449.

Medicinsk diagnosregistrering

I FM ska diagnosättning ske enligt Socialstyrelsens publikation ”Internationell statistisk klassifikation av sjukdomar och relaterade hälsoproblem – systematisk förteckning, svensk version 2023” (ICD-10-SE, ISBN 978-91-7555-597-3, ISBN 978-91-7555-598-0, ISBN 978-91-7555-599-7). Diagnosen motsvarar en treställig alfanumerisk kod, med ibland ytterligare siffra för specifik underdiagnos. T.ex.: Diabetes mellitus typ 1: E10, Insulinberoende diabetes utan komplikationer: E10.9. Diagnosen ska sedan kompletteras med en diagnosgradering enligt nedan.

Diagnosgradering

Diagnoskoden kompletteras med en siffra som anger sjukdomens/tillståndets betydelse ur militärmedicinsk synpunkt. Pliktverket har vanligen ej möjlighet att ställa den sökandes medicinska problem i relation till militär befattning utan anger tjänstbarhet (A, B, D, E, J, ER), se nedan.

- 8 Ingen nedsättning – medicinskt betydelselös åkomma (kan innebära antingen tjänstbarhet A eller B). A betyder tidigare helt frisk och skadefri eller fullt frisk och tidigare ohälsa helt utläkt utan risk för framtida hälsopåverkan och B beskedlig åkomma eller tidigare skada som inte är av nämnvärd betydelse.
- 7 Lätt nedsättning (tjänstbarhet D eller B).
- 6 Måttlig nedsättning (tjänstbarhet E). Med möjlighet till utlandstjänst som soldat.
- 5 Betydande nedsättning (tjänstbarhet J). Ej möjlighet till utlandstjänst som soldat.
- 1 Nedsättningen ej fastställd - Observations/utredningsfall. Ej tjänstbar inom FM intill dess nedsättningen är fastställd.
- 0 Synnerligen betydande nedsättning - Ej tjänstbar inom FM (t.ex. insulinberoende diabetes utan komplikationer E10.9) (tjänstbarhet ER (=ej rekommenderad)).

När det gäller diagnosgradering 8 finns det i de flesta fall ingen anledning till diagnosättning för sjukdomen/tillståndet utan en journalanteckning är tillräckligt. När det gäller tidigare genomgångna sjukdomar ska dessa i relevanta fall noteras i en journalanteckning (t.ex. genomgången hepatit som av infektionsläkare bedömts som ”ej smittsam”).

Specialistutlåtande

För vissa diagnoser framgår i detta dokument att specialistutlåtande krävs. Med detta avses utlåtande avgivet av specialisläkare inom relevant område alternativt ST-läkare arbetande på specialistklinik inom relevant område. I de fall prövande läkare innehar relevant specialistkompetens kan dennes bedömning ersätta krav på särskilt specialistutlåtande. Gällande kapitel V accepteras även utlåtande avgivet av psykolog arbetande på FM Försvårshälsa, förutom neuropsykiatriska diagnoser, vars intyg utfärdas av specialist i psykiatri.

Bedömning mot sökt tjänst

Den medicinska bedömningen inom FM kan bara resultera i omdömet ”godkänd” eller ”ej godkänd”. Bedömningen ska göras mot sökt tjänst och/eller utbildning och detta kan ibland vara problematiskt då den sökande inte vet vilken tjänst det i slutänden blir, eftersom många har sökt olika tjänster. I tveksamma fall bör grundnivån vara de medicinska kraven som gäller för utlandstjänst enligt ”Medicinska krav för internationell tjänstgöring inom FM. En uppdatering” (HKV 2011-02-07, 22800:50739). Detta motsvarar ungefär tjänstbarhet E, dvs. måttlig nedsättning.

Medicinsk bedömning vid anställning som GSS (K/T)

För GSS ska det ske en medicinsk bedömning inför anställning. Denna bedömning ska i huvudsak utföras vid Försvarshälsan (FH) vid respektive förband. De medicinska kraven styrs av FM MBG och omfattningen av de militärmedicinska undersökningarna regleras av skrivelsen ”Omfattning av anställningsundersökningar inför GSS (K/T)” (HKV 2012-09-17, 22900:60728).

I speciella fall och situationer kan en kompetent extern civil aktör utföra hälsodeklaration, hälsokontroll och medicinska undersökningar och på basen av dessa skriva en journalanteckning som, tillsammans med kopior på relevanta journalhandlingar, därefter överlämnas till ansvarig läkare på FH för slutlig bedömning mot gällande regelverk. Sammanvägning mellan den civilt utförda medicinska undersökningen och avsedd tjänst görs sedan av FM läkare innan anställning av soldat till GSS (K/T).

Omprövning, dispens och överklagan

Individer som har genomfört medicinsk undersökning vid FH kan, om denne ej är nöjd med beslutet avseende den medicinska bedömningen, begära omprövning av denna. Individen kan också begära dispens från gällande medicinska krav i FM MBG. Rutinerna för omprövning respektive dispensansökan framgår av gällande rutin i det försvarsmedicinska ledningssystemet för systematiskt kvalitetsarbete (f.n. medicinsk rutin 5.11.330 Medicinska omprövningar och dispenser (FM2023-10820:3)). Möjligheten till dispens gäller inte de som gör medicinsk undersökning hos Pliktverket enligt lagen (1994:1809) om totalförsvarsplikt.

FM HRC handlägger överklagan av de beslut som Försvarsmakten meddelar under värnpliktstjänstgöring. Det kan vara avbrott av tillfällig medicinsk art eller ändrat inskrivningsbeslut (se 11 och 13 kap. i Totalförsvarets rekryteringsmyndighets föreskrifter om totalförsvarsplikt, TRMFS2017:1).

Ett slutligt formellt anställningsbeslut i FM (vari en medicinsk bedömning kan ha ingått som grund för beslutet) kan av berörd individ överklagas till Statens överklagandenämnd.

Anställda inom FM, som erhållit dispens i relation till en befattning, men som därefter söker en ny befattning skall genomgå ny bedömning via FH. Dock behöver denna bedömning inte leda till en helt ny dispensprocedur om läkaren på FH bedömer befattningarna som rimligt lika. Medicinska dispensbeslut ska dokumenteras i FM dokumenthanteringssystem VIDAR samt skrivas in som patientanteckning i FM elektroniska patientjournal.

Synpunkter på detta dokument

FM MBG är ett ”levande dokument”. Om felaktigheter upptäcks eller synpunkter på dess innehåll uppkommer bör detta anmälas till HKV FST STÖD GL (fst-stod-gl@mil.se).

I. Vissa infektionssjukdomar och parasitsjukdomar

Kod	Diagnos/anvisningar	Gradering
A00-B94	Pågående med oklar prognos (bagatellartade infektioner typ ÖLI noteras ej)	1
	Pågående infektion där smittfrihet ej kan garanteras (t.ex. HIV/AIDS) <i>Genomgången mer betydelsefull infektionssjukdom som är utläkt utan känt resttillstånd noteras som journalanteckning (t.ex. meningit, artrit).</i>	0
A15-19	<i>Kommentar latent tuberkulos, se nedan (Z22.7).</i>	
B15-19	Hepatit, smittsam <i>Hepatit, genomgången som i specialistutlåtande bedömts som ej smittsam, noteras som journalanteckning.</i>	0
B 27	Mononukleos <i>Vid behov specialistutredning. Särskild observans vid nyligen genomgången infektion.</i>	0, 1, 5-8
Z21	HIV-positiv <i>Detta gäller även HIV patienter med behandling.</i>	0
Z22.8	Bärare av hepatitvirus (HBsAg), av specialist bedömd som smittsam	0
Z22.3	Bärare av multiresistent bakterie <i>Specialistutlåtande avseende smittsamhet krävs om tjänstgöring är aktuell.</i>	0, 1, 5-8
Z22.7	Latent tuberkulos <i>Patienter med latent tuberkulos (bakterierna är inte aktiva men finns kvar i kroppen och kan aktiveras senare) är friska, kan inte sprida tuberkulos till andra personer, har en reaktion på tuberkulintest (PPD) eller positiv IGRA men kan utveckla tuberkulos. Latent tuberkulos inom 2 år efter smittillfälle ska, om hinder inte föreligger, ges behandling. Specialistutlåtande avseende smittsamhet och risk för aktivering av sjukdom krävs om tjänstgöring är aktuell.</i>	1, 5-8

II. Tumörer

Kod	Diagnos/anvisningar	Gradering
C00-C97	Maligna tumörer <i>Specialistutlåtande krävs som underlag till gradering.</i>	
	Nyupptäckt/pågående	0, 1
	Ej behandlingsbar eller betydande recidivrisk	0
	Behandlad och utläkt med resttillstånd	0, 5-7
	<i>Behandlad och utläkt, utan funktionsnedsättande resttillstånd noteras som journalanteckning.</i>	
D00-D09	Cancer in situ	Som ovan
D37-D48	Tumörer av osäker eller okänd natur	Som ovan
D10-D36	Benigna tumörer	
	Nyupptäckt/pågående	0, 1, 5-8
	<i>Om dessa utifrån behandling och/eller lokalisation kan antas ge funktionsnedsättning krävs specialistutlåtande som underlag till gradering.</i>	
	Behandlad och utläkt med resttillstånd	0, 5-7
	<i>Behandlad och utläkt tumör, utan funktionsnedsättande resttillstånd, noteras som journalanteckning.</i>	

III. Sjukdomar i blod och blodbildande organ samt vissa rubbningar i immunsystemet

Kod	Diagnos/anvisningar	Gradering
	<i>För hela kapitlet gäller att annan gradering än 0 eller 1 kräver specialistutlåtande.</i>	
D50-53	Nutritionsanemi , pågående eller utredd <i>Behandling med t.ex. Fe, B12 och Folat kan accepteras.</i>	0, 1, 5-8
	Bariatrisk kirurgi > 1 år sedan och som klarar sig utan substitution > 3 mån. <i>Undantag från kravet på specialistutlåtande kan övervägas</i>	6-7
	<i>Vid järnbristanemi (D50.9) p.g.a. rikliga menstruationsblödningar krävs ej specialistutlåtande.</i>	
D55-D59	Hemolytiska anemier	
D56.9	Talassemi (minor)	0, 1, 5-7
D57	Sickelcellssjukdomar <i>Om man vid antagningsprovning inte vet vilken typ av befattning den prövade får, bör högsta gradering vara 6 (tjänstbarhet E).</i> <i>Särskild observans vid fysisk ansträngning och tjänstgöring i varmt klimat.</i>	0, 1, 5-7
D58	Hereditär sfärocytos, splenektomerad utan sjukdomssymptom <i>Infektionsrisken ska beaktas. Vaccination mot pneumokocker och meningokocker ska kunna styrkas.</i>	5-7
D59.6	Hemoglobinuri orsakad av hemolys av andra yttre orsaker (marschhemoglobinuri och hemoglobinuri orsakad av ansträngning)	1, 7-8
	Övriga hemolytiska anemier	0
D60-D64	Aplastisk anemi och andra anemier	0, 1, 5-7
	Pågående, ej utredd <i>Återställd utan men noteras som journalanteckning.</i>	0, 1
D65-D69	Koagulationsrubbningar, purpura och andra blödningstillstånd	
D65	Förvärvade rubbningar	0, 1, 5-8
D66-D68	Medfödda rubbningar (hemofili A-C m.fl.)	0, 1, 5-7

Kod	Diagnos/anvisningar	Gradering
D69	Purpura och andra blödningstillstånd	
	Pågående	0, 1
	Kvarstående eller recidiverande symptom	0, 1
	<i>Genomgången utan kvarstående symptom noteras som journalanteckning.</i>	
	Övriga koagulationsrubbningar, purpura och andra blödningstillstånd	0
	APC-resistens utan anamnes på komplikationer eller medicinering	7
D70-77	Andra sjukdomar i blod och blodbildande organ	
D72.1	Eosinofili av allergisk typ utgör undantag och ska bedömas med hänsyn till de allergiska symptomen	0, 1, 5-8
D73	Sjukdomar i mjälten	0, 1, 5-8
	Splenektomerade patienter (oavsett genes).	0, 1, 5-7
	<i>Infektionsrisken ska beaktas. Vaccination mot pneumokocker och meningokocker ska kunna styrkas.</i>	
	Övriga sjukdomar i blod och blodbildande organ	0, 1, 5-7
	<i>Genomgången sjukdom i blod och blodbildande organ utan kvarstående blodbildsförändring noteras som journalanteckning.</i>	
D80-D89	Vissa rubbningar i immunsystemet	
D80.2	Selektiv IgA-brist	0, 1, 5-7
	Övriga rubbningar i immunsystemet	0, 1

IV. Endokrina sjukdomar, nutritionsrubbingar och ämnesomsättningssjukdomar

Kod	Diagnos/anvisningar	Gradering
E00-E07	Sjukdomar i sköldkörteln	
	Ej utredd eller under behandling t.ex. struma, tyreoidit	1
	Kvarstående besvär trots behandling	0, 1
	Besvärsfri med behandling t.ex. behandlad hypotyreos	5-7
	Besvärsfri utan behandling	8
E10-E14	Diabetes mellitus	0, 1, 5-7
	<i>Specialistutlåtande krävs om tjänstgöring är aktuell.</i>	
	<i>Insulin och annan läkemedelsbehandlad diabetes mellitus är ej tjänstbar. Kostbehandlad kan efter specialistutlåtande vara tjänstbar.</i>	
E15-E16	Andra rubbingar i glukosregleringen och bukspottkörtelns inre sekretion	
	<i>Specialistutlåtande krävs om tjänstgöring är aktuell.</i>	
E16.0	Läkemedelsutlöst hypoglykemi	1, 5-8
E20-E35	Sjukdomar i andra endokrina körtlar	0, 1, 5-8
	<i>Specialistutlåtande krävs om tjänstgöring är aktuell.</i>	
E40-E46	Näringsbrist	
E40-43	Svår undernäring	0
E44-46	Lätt-måttlig undernäring, m.m.	0, 1, 5, 6
E50-E64	Andra näringsbristtillstånd	0, 1, 5-8
E65-E68	Fetma och andra övernäringstillstånd	0, 1, 5-7
	<i>Graderas efter subjektiva besvär, symptom och risk för belastning på andra organsystem.</i>	
	<i>Vid BMI 30-34,9 bedöms individen utifrån kapacitet på arbetsprov*. Kapacitet ≤ 4 kan högst ge gradering 6 (tjänstbarhet E), kapacitet 5 högst gradering 7 (tjänstbarhet D) och kapacitet ≥ 6, högst gradering 7 (tjänstbarhet B).</i>	
	<i>* Vid arbetsprov på FM FH genomförs arbetsprov enligt FM FysS eller enligt lokal rutin. Vid maximal arbetsbelastning ska EKG-övervakning genomföras om individen är över 40 år.</i>	
	<i>Vid ålder under 40 år kan godkänt fälttest som led i missionsutbildning ersätta arbetsprov inför utlandsmission och ger då gradering 6.</i>	
E70-E90	Ämnesomsättningssjukdomar	
E73	Laktosintolerans	0, 1, 8
	<i>Individen måste kunna äta mjölkmat utan att få påverkan på funktionsförmågan.</i>	
E78	Familjär hyperkolesterolemi	0, 1, 5-8
E80.4	Gilberts syndrom	6-8
	Övriga	0, 5-8
	<i>Specialistutlåtande krävs om tjänstgöring är aktuell.</i>	

Kod	Diagnos/anvisningar	Gradering
------------	----------------------------	------------------

BMI-riktlinjer avseende tjänstbarhet i FM

BMI <18,5 ej tjänstbar

BMI 18,5 – 29,9 inga begränsningar

BMI 30 – 34,9 bedöms utifrån kapacitet på arbetsprov och hälsotillstånd i övrigt

BMI $\geq$ 35 ej tjänstbar

Spärrtid 3 månader

V. Psykiska sjukdomar och syndrom samt beteendestörningar

Kod	Diagnos/anvisningar	Gradering
	<i>För hela kapitlet gäller att annan gradering än 0 eller 1 kräver specialistutlåtande innefattande beaktan av risk för försämring i militär miljö.</i>	
F00-F09	Organiska, inklusive symtomatiska, psykiska störningar	0
F10-F19	Psykiska störningar och beteendestörningar orsakade av psykoaktiva substanser Alla diagnosnummer, utom nedanstående Om diagnosnummer med fjärdeposition ”.1 Skadligt bruk” kommer ifråga och om missbruket bedöms som sporadiskt görs individuell bedömning av återfallsrisk. <i>I individuell bedömning bör följande faktorer vägas in: Psykiatrisk komorbiditet. Lämplighet för körkortstillstånd (gäller läkare, enl. 10 kap. 5 § körkortslagen (1998:488)). Mer än 2 års dokumenterad drogfrihet, individen har ändrat inställning och sin egen syn på bruket av droger, individen har genomgått en livsstilsförändring med byte av umgänge, individen har utbildat sig eller sköter ett arbete, det föreligger en stabil social situation. Negativa faktorer är om drogbruket påverkat beteendet med aggressionsutbrott och/eller delaktighet i kriminell verksamhet. Anabola steroider likställs med droger vad gäller dessa diagnosnummer.</i>	0 0, 1, 5-6
F20-F29	Schizofreni, schizoida störningar och vanföreställnings- syndrom	0
F30-F39	Förstämmningssyndrom <i>Undantag från kravet på specialistutlåtande kan övervägas om personen varit besvärsfri, utan behov av farmakologisk behandling eller samtalsterapi/psykoterapi, de senaste två åren.</i>	
F30, F32	Manisk eller depressiv episod <i>Individuell bedömning beroende på svårighetsgrad, behandling/profylax samt risk för försämring i militär miljö.</i>	0, 1, 5-7
F31	Bipolär sjukdom	0
F33	Recidiverande depression	0
	Övriga	0
F40-F48	Neurotiska, stressrelaterade och somatoforma syndrom <i>Undantag från kravet på specialistutlåtande kan övervägas om personen varit besvärsfri, utan behov av behandling, de senaste två åren.</i>	
F41	Paniksyndrom Utläkt tillstånd med specialistutlåtande som intygar det och inga andra komorbida ångestsjukdomar, samt utan panikattacker senaste fem åren. Övriga	1, 5-7 0, 1
F43.0	Akut stressreaktion	1

Kod	Diagnos/anvisningar	Gradering
F43.1	Posttraumatiskt stressyndrom (PTSD)	0, 1, 5-7
F43.2	Anpassningsstörning	0, 1, 5-7
F43.8	Utmattningsyndrom	0, 1, 5-7
	Övriga	0, 1, 5-7
F50-59	Beteendestörningar förenade med fysiologiska rubbningar och fysiska faktorer	
F50.0-1	Anorexia nervosa	0
F51.4	Nattskräck <i>Utläkt tillstånd sedan >5 år noteras endast som journalanteckning.</i>	0, 1
	Övriga	0, 1, 5-8
F60-F69		
F60-63	Specifika personlighetsstörningar, personlighetsstörningar av blandtyp och impuls kontrollstörningar	0
F64	Könsdysfori <i>All eventuell kirurgisk behandling ska vara slutförd och all eventuell hormonell/medicinsk behandling ska vara insatt och individuellt doserad sedan minst ett år. Specialistutlåtande från specialklinik krävs om tjänstgöring är aktuell. Det måste i specialistutlåtandet framgå hur avbrott i eventuell kronisk hormonell behandling påverkar individen somatiskt och psykiskt.</i>	0, 1, 5-7
	Övriga	0, 1, 5-8
F70-F79	Psykisk utvecklingsstörning	0
F80-F89	Störningar av psykisk utveckling <i>Specialistutlåtande krävs ej vid lässvårigheter.</i>	
F84	Genomgripande utvecklingsstörningar (inkl. autismspektrumtillstånd)	0
	Övriga	0, 1, 5-7

Kod	Diagnos/anvisningar	Gradering
F90-F98	Beteendestörningar och emotionella störningar med debut vanligen under barndom och ungdomstid	
	F 90.0 ADHD/ADD, svårighetsgrad lindrig	0, 1, 5-6
	F 90.0 ADHD/ADD, svårighetsgrad måttlig eller svår	0, 1

Person som tidigare fått diagnos, men inte längre uppfyller kriterierna, kan inkomma med intyg om friande utredning med följande formkrav:

- *Personen ska sedan minst två år ha varit utan signifikant funktionsnedsättning, samt utan behov av såväl centralstimulerande som icke-stimulerande adhd-medicinering.*
- *Av intyget skall det framgå sedan hur länge personen varit fri från funktionsnedsättning i livsmodaliteterna arbetsliv/studier, vardagsliv och fritid, utan behov av tillfällig eller regelbunden neuropsykiatrisk relaterad medicinering.*

Person som tidigare fått diagnos och fortfarande uppfyller kriterierna, ska inkomma med intyg med följande formkrav:

- *Frånvaro av signifikant funktionsnedsättning, utan behov av vare sig regelbunden eller tillfällig neuropsykiatrisk relaterad medicinering sedan minst ett år tillbaka, verifieras.*
- *Nuvarande och tidigare behandlingsinsatser sammanfattas.*
- *Svårighetsgrad av adhd beskrivs: **lindrig, måttlig eller svår**, samt hur länge personen varit stabil i respektive funktionsnivå. Det skall specificeras inom vilka områden och aktiviteter i livsmodaliteterna arbetsliv/studier, vardagsliv och fritid svårigheter förekommer.*
- *Ett validerat instrument (t.ex. DIVA eller SCID) rekommenderas användas för diagnostiskt stöd. Ev. frånvaro av ett validerat instrument skall motiveras i intyget.*

Undantag från intygskrav kan övervägas om individen de tre senaste åren ej erhållit insatser från hälso- och sjukvården eller övriga samhället med anledning av sin adhd, men ändå fungerat bra i livsmodaliteterna enligt ovan.

Generellt krav på intyg:

- *Utfärdas av specialist i psykiatri med god erfarenhet efter fullföljd specialistutbildning av utredning, behandling och uppföljning av neuropsykiatriska funktionsnedsättningar för aktuell åldersgrupp.*
- *Utdrag ur läkemedelsförteckningen för de senaste tolv månaderna bifogas.*

Se dokumentet ”Intygsförfarande vid neuropsykiatrisk diagnos”, bilaga 1 i FM2021-17340:6 för stöd i utfärdande av intyg.

För medicinsk bedömning som genomförs inom FM ska intyget bedömas av försvarspsykiater.

Kod	Diagnos/anvisningar	Gradering
F91	Beteendestörningar av utagerande slag	0
F92	Blandade störningar av beteende och känsloliv	0
F98.0	Icke organisk enures	0, 1
F98.1	Icke organisk enkopres	0, 1
	Övriga	0, 1, 5-8
F99	Ospecificerad psykisk störning	0, 1, 5-7

VI. Sjukdomar i nervsystemet

Kod	Diagnos/anvisningar	Gradering
	<i>För G40-G64 gäller att annan gradering än 0 eller 1 kräver specialistutlåtande.</i>	
G00-G09	Inflammatoriska sjukdomar i centrala nervsystemet	
	Pågående	0, 1
	Utläkt med restillstånd <i>Läkarintyg/journalkopia krävs för tjänstgöring.</i>	0, 1, 5-7
	<i>Utläkt utan restillstånd noteras som journalanteckning.</i>	
G10-G13	Systemiska atrofier som primärt engagerar centrala nervsystemet	0
G20-G26	Basalgangliesjukdomar och rörelserubbningar	0
G30-G32	Andra degenerativa sjukdomar i nervsystemet	0
G35-G37	Myelinförstörande sjukdomar i centrala nervsystemet	0
G40-47	Episodiska och paroxysmala sjukdomar	
G40	Epilepsi	
	Anfall med eller utan medicinering	0
	Anfallsfri sedan 2 år utan medicinering	5-6
	Benign barnepilepsi	7-8
	Övriga	0
G43	Migrän	
	<i>Specialistutlåtande behövs ej. Individuell bedömning utgående från symptom och funktionspåverkan.</i>	
	Flera anfall per månad	0
	Högst 1 anfall per månad	0, 1, 5-6
	1-4 anfall per år	0, 1, 5-7
G41, 45, 46	Status epilepticus, TIA, vasculära syndrom i hjärnan	0
G44	Andra huvudvärkssyndrom	0, 1, 5-7
G44.2	Spänningshuvudvärk	0, 1, 5-7
	<i>Specialistutlåtande behövs ej. Individuell bedömning utgående från symptom och funktionspåverkan.</i>	
G47	Sömnstörningar	0, 1, 5-7

Kod	Diagnos/anvisningar	Gradering
G50-G59	Sjukdomar i nerver, nervrötter och nervplexus	
	Pågående (akuta) med smärt- och/eller bortfallssymtom	0, 1
	Långvariga smärt- eller bortfallssyndrom <i>Individuell bedömning utgående från eventuell behandling och funktionspåverkan.</i>	0, 1, 5-8
G60-G64	Polyneuropatier och andra sjukdomar i perifera nervsystemet	0, 1, 5-6
G70-G73	Neuromuskulära transmissionsrubbningar och sjukdomar i muskler <i>I oklara fall specialistutlåtande, om tjänstgöring är aktuell.</i>	0, 1, 5-6
G80-G83	Central pares och andra förlamningssyndrom	0
G90-G99	Andra sjukdomar i nervsystemet	0

VII. Sjukdomar i ögat och närliggande organ

Kod	Diagnos/anvisningar	Gradering
<i>För H15-H54 gäller att annan gradering än 0 eller 1 kräver specialistutlåtande.</i>		
H00-H06	Sjukdomar i ögonlock, tårapparat och ögonhåla	0, 1, 5-8
H10-H13	Sjukdomar i bindehinnan	0, 1, 5-8
H10.1	Akut atopisk konjunktivit <i>Medicinering under pollensäsong accepteras. Ska ej tas ut till tjänst där massiv exposition för specifikt allergen förekommer (t.ex. pälsdjur).</i>	5-7
H15-H21	Sjukdomar i senhinnan, hornhinnan, regnbågshinnan och ciliarkroppen	0, 1, 5-8
H16	Hornhinneinflammation	
	Pågående	1
	Upprepade recidiv	0
	<i>Utläkt sedan mer än ett år noteras som journalanteckning.</i>	
H18.6	Keratokonus	0, 1, 5-7
H20.0	Akut irit	
	Pågående	1
	Recidiv under de senaste tre åren	0
	<i>Ej recidiv under de senaste 3 åren noteras som journalanteckning.</i>	
H25-H28	Sjukdomar i linsen	0, 1, 5-8
H25-H26	Katarakt	0, 1, 5-7
H30-H36	Sjukdomar i åderhinnan och näthinnan	0, 1, 5-8
H33	Näthinneavlossning och näthinnehål	0
H40-H42	Glaukom	0

Kod	Diagnos/anvisningar	Gradering
H43-H45	Sjukdomar i glaskroppen och ögongloben	0, 1, 5-8
H46-H48	Sjukdomar i synnerven och synbanorna	0
H49-H52	Sjukdomar i ögonmusklerna, förändringar i de binokulära rörelserna samt ögats ackommodation och refraktion	0, 1, 5-8
H49	Paralytisk strabism (med dubbelseende)	0
H50	Annan strabism (utan dubbelseende)	5-8
H52	Förändringar i ögats refraktion och ackommodation <i>Synkorrigering operationer kan accepteras om synkraven uppfylls postoperativt efter läkning.</i>	0, 5-8
H52.0	Hyperopi > +8 dioptrier	0
H52.1	Myopi < -9 dioptrier	0
H53-H54	Synstörningar och blindhet <i>Synnedläggning är avseende Pliktverkets bedömning en kapacitet. Synhjälpmedel (t.ex. nattlinser eller kontrasthöjande linser) i syfte att förbättra undersökningsresultatet får inte användas.</i>	0, 1, 5-8
H53.2	Diplopi	0
H53.4	Synfältsdefekter	0
H53.5	Färgsinnesdefekter <i>Utan korrektion ska färgseendet vara sådant, att den sökande kan fullgöra de krav som tjänsten ställer. Färgseende är avseende Pliktverkets bedömning en kapacitet.</i>	0, 1, 5-8
H53.6	Nattblindhet	0, 1
H54	Synnedläggning inklusive blindhet <i>Utan korrektion ska synskärpan vara minst 0,1 på vardera ögat och med korrektion minst 0,8 på bästa ögat och 0,1 på sämsta ögat. Det är tillåtet med korrektionsglas mellan -9 och +8 dioptrier.</i>	0, 1, 5-8
H55-H59	Andra sjukdomar i ögat och närliggande organ	0, 1, 5-8

VIII. Sjukdomar i örat och mastoidutskottet

Kod	Diagnos/anvisningar	Gradering
H60-H62	Sjukdomar i ytterörat och hörselgången	
	Pågående med god prognos <i>(Bagatellartade, tillfälliga tillstånd noteras inte.)</i>	1, 6-8
	Återkommande/pågående med dålig prognos t.ex. svår recidiverande/kronisk extern otit	0
H65-H75	Sjukdomar i mellanörat och mastoidutskottet	
	Pågående med god prognos <i>(Bagatellartade, tillfälliga tillstånd noteras inte.)</i>	1, 8
	Opererade med kvarstående besvär/funktionsnedsättning <i>Opererade utan kvarstående besvär/funktionsnedsättning noteras som journalanteckning.</i>	0, 5-7
H72	Perforation av trumhinnan <i>Utläkt noteras som journalanteckning.</i>	0, 1
H80	Otoskleros	0, 1, 5-7
	<i>Specialistutlåtande krävs om uttagning är aktuell.</i>	
	Opererad otoskleros	0, 1, 5-7
H81-H82	Rubbningar i balansapparatus funktion	0, 1, 5-7
	<i>Specialistutlåtande krävs om tjänstgöring är aktuell.</i>	
	<i>Genomgången sjukdom utan kvarstående besvär noteras som journalanteckning. Individuell bedömning.</i>	
H83	Andra sjukdomar i innerörat	0, 1, 5-8
H90-95	Andra öronsjukdomar	0, 1, 5-8
H91.9	Ospecificerad hörselnedsättning <i>Specialistutlåtande krävs om tjänstgöring är aktuell. Hörselnedsättning är avseende Pliktverkets bedömning en kapacitet.</i>	
H93.2	Tinnitus <i>Graden av besvär är avgörande för uttagning. Specialistutlåtande kan vara befogat om tjänstgöring är aktuell.</i>	

Kod	Diagnos/anvisningar	Gradering
-----	---------------------	-----------

Hörselkrav inför anställning/anknytning och internationell tjänstgöring

Den sökande till anställning inom FM (via Pliktverket eller FM FH) ska utan hörselhjälpmedel ha en fullgod social hörsel och en hörselfunktion som möjliggör att klara de krav som tjänsten ställer, även i ett tidsperspektiv på 8-12 år. Hörselkraven enligt nedanstående tabell gäller inför anställning inom FM.

Tabell 1. Hörselkrav inför anställning inom FM

Testfrekvens, Hz:	Tontröskelmedelv., dB HL sämsta öra
500, 1000 och 2000	≤ 20
3000, 4000 och 6000	≤ 30

Inför internationell militär insats och för anknytning av hemvärnspersonal och frivilligpersonal gäller följande: Individerna ska utan hörselhjälpmedel ha en fullgod social hörsel och en hörselfunktion som möjliggör att klara de krav tjänsten ställer.

Tabell 2. Hörselkrav för samtliga befattningar som ska kunna kommunicera via radio och där missuppfattningar kan leda till ökad risk för allvarliga tillbud och olyckor

Testfrekvens, Hz:	Tontröskelmedelv., dB HL sämsta öra
500, 1000 och 2000	≤ 25
3000, 4000 och 6000	≤ 35

Tabell 3. Riktvärden för övriga befattningar

Testfrekvens, Hz:	Tontröskelmedelv., dB HL sämsta öra
500, 1000 och 2000	≤ 35
3000, 4000 och 6000	≤ 50

Avsteg från angivna hörselkrav för de befattningar som omfattas av kommunikationskravet via radio (tabell 2) kan beviljas av FH-läkare för den som inte uppfyller hörselkraven men har godkänt taluppfattbarhetstest, t.ex. enligt Magnussons test med enstaviga ord i störbuller (godkänt resultat är 70 % eller bättre).

IX. Cirkulationsorganens sjukdomar

Kod	Diagnos/anvisningar	Gradering
	<i>För hela kapitlet gäller att annan gradering än 0 eller 1 kräver specialistutlåtande om inte annat anges.</i>	
	Följande Z-koder ger gradering 0	
Z92.1	Långtidsanvändning av (och pågående användning) av blodförtunnande medel (ATC kod B01A), förutom acetylsalicylsyra.	
Z95.0	Förekomst av elektronisk kardiell anordning	
Z95.2	Förekomst av hjärtklaffprotes av icke-biologiskt material	
Z95.3	Förekomst av hjärtklaff av främmande biologiskt material	
I00-I02	Akut reumatisk feber <i>Specialistutlåtande krävs ej om dokumentation (t.ex. journalkopior) som styrker normal funktion finns, eller om minst 5 års symptomfrihet efter fullt tillfrisknande föreligger.</i>	0, 1
I05-I09	Kroniska reumatiska hjärtsjukdomar	0, 1, 5-6
I10-I15	Hypertonisjukdomar Ej tidigare känd Välreglerad med behandling <i>Specialistutlåtande krävs ej om dokumentation (t.ex. journalkopior) finns som styrker utredd och välreglerad sjukdom.</i>	0, 1, 5-6 1 5-6
I20-I25	Ischemisk hjärtsjukdom	
I24.8	Andra specificerade former av akut ischemisk hjärtsjukdom	0, 1, 5-7
I25.1	Aterosklerotisk hjärtsjukdom	0, 1, 5-7
I25.2	Gammal hjärtinfarkt	0, 1, 5-7
	Övriga	0, 1
I26-I28	Sjukdomstillstånd inom lungcirkulationen	0, 1, 5-7
I30-I52	Andra former av hjärtsjukdom	0, 1, 5-8
I30-I33	Peri- och endokardit <i>Specialistutlåtande krävs ej om dokumentation (t.ex. journalkopior) som styrker normal funktion finns, eller om minst 5 års symptomfrihet efter fullt tillfrisknande föreligger.</i>	0, 1, 5-8
I40	Myokardit <i>Specialistutlåtande krävs ej om dokumentation (t.ex. journalkopior) som styrker normal funktion finns, eller om minst 5 års symptomfrihet efter fullt tillfrisknande föreligger.</i>	0, 1, 5-8

Kod	Diagnos/anvisningar	Gradering
I44.0	Atroventrikulärt block, första graden <i>Specialistutlåtande krävs ej.</i>	8
I44.1A	AV-block grad II/Wenckebachs typ <i>Specialistutlåtande krävs ej vid avsaknad av kardiella symptom.</i>	6-7
I45.0B	Inkomplett höergrenblock (QRS-duration < 120 ms) <i>Specialistutlåtande krävs ej.</i>	8
I45.0A	Komplett högersidigt grenblock (QRS-duration >120ms) <i>I avsaknad av övrig EKG-patologi, utredning eller behandling för hjärtsjukdom, hereditet för plötslig hjärtdöd eller tidig kranskärslssjukdom, samt aktuella kardiella symptom, krävs ej specialistutlåtande.</i>	8
I49.1	Prematur depolarisering av förmaket (SVES) <i>Specialistutlåtande krävs ej.</i>	5-8
I60-I69	Sjukdomar i hjärnans kärl <i>Tjänstgöring endast aktuellt om utläkt utan resttillstånd och utan ökad återfallsrisk.</i>	0, 1, 5-7
I70-I79	Sjukdomar i artärer, arterioler och kapillärer	0, 5-8
I73.0	Raynauds syndrom <i>Specialistutlåtande krävs ej vid frånvaro av funktionspåverkan.</i>	
I80-I89	Sjukdomar i vener, lymfkärl och lymfkörtlar som ej klassificerats annorstädes	0, 1, 5-8
I80	Flebit, tromboflebit, djup ventrombos	0, 1, 5-8
I83	Varicer i de nedre extremiteterna Med funktionella besvär Utan funktionella besvär <i>Specialistutlåtande krävs ej.</i>	0, 1, 5-6 7-8
I95-I99	Andra icke specificerade sjukdomar i cirkulationsorganen	
I95.1	Ortostatisk hypotoni <i>Specialistutlåtande krävs ej.</i>	0, 1, 5-8

X. Andningsorganens sjukdomar

Kod	Diagnos/anvisningar	Gradering
J00-J22	Akuta infektioner i övre luftvägarna, influensa och lunginflammation samt andra akuta infektioner i nedre luftvägarna	
	Pågående (<i>Bagatellartade infektioner noteras ej.</i>)	1
	Utläkt med resttillstånd	0, 1, 5-7
	<i>Utläkt svårare infektion utan resttillstånd noteras som journalanteckning.</i>	
J30-J39	Andra sjukdomar i övre luftvägarna	
	<i>Vid allergen immunterapi krävs specialistutlåtande utfärdat tidigast ett år alternativt en säsong efter avslutad behandling för att diagnosen ej ska kvarstå. Utan sådant utlåtande bedöms individen utifrån den ursprungliga symptombilden.</i>	
J30	Vasomotorisk och allergisk rinit <i>Medicinering under pollensäsongen accepteras. Sökande ska ej tas ut till tjänst där massiv exposition för specifikt allergen förekommer (t.ex. pälsdjursallergi).</i>	0, 1, 5-8
J31-J37	Kroniska sjukdomstillstånd i de övre luftvägarna m.m. Ej utredd eller ej behandlad	1
	Utredd och färdigbehandlad med kvarstående besvär	0, 5-7
	<i>Utredd och behandlad utan kvarstående besvär noteras som journalanteckning.</i>	
	Gällande födoämnesallergi, se T78.4	
	Gällande läkemedelsallergi, se T88.7	
J38	Paradoxal stämbandsrörlighet (VCD) och ansträngningsutlöst andningsfunktionsstörning (EILO) <i>Vid symptomfrihet >2 år noteras detta endast som journalanteckning.</i>	0, 1
J40-J47	Kroniska sjukdomar i nedre luftvägarna	
J40-J44	Bronkit, lungemfysem samt kronisk obstruktiv lungsjukdom (KOL)	0, 1, 5

Kod	Diagnos/anvisningar	Gradering
J45	Astma <i>I osäkra fall görs gradering först efter specialistutlåtande innehållande sjukdomshistorik, symtombild, utredningsresultat (ex. spirometri, ansträngningstest, astmatyp), behandling och behandlingsresultat samt ev. förändring i symtombild över tid. Observera att astma ej är förenligt med dyktjänst (gäller även rök- och kemdyk AFS 2007:7) samt tjänstgöring som flygförare inom FM.</i>	
	Outredd	1
	Besvär som, oavsett behandling eller ej, påtagligt inskränker/påverkar livsföring och/eller fysisk funktion.	0
	Besvär som under senaste året medfört behov av akut kontakt med sjukvård för akuta behandlingsinsatser.	0
	Behandlingsbehov av 3 eller fler substanser föreligger.	0
	Generellt behov av inhalation med betaadrenoreceptoragonist eller kombinationsläkemedel inför varje ansträngning och/eller inför varje vistelse i kyla, för att undvika påtagliga symtom och funktionsnedsättning.	0
	Kontinuerligt behandlingsbehov med glukokortikoider och/eller leukotrienreceptorantagonister föreligger.	0, 1, 5
	Enbart sporadisk användning av betaadrenoreceptoragonist eller kombinationsläkemedel vid behov.	5-6
	Som ovan men enbart haft behov av betaadrenoreceptoragonist eller kombinationsläkemedel någon enstaka gång senaste året.	5-7
	<i>Om astma finns i sjukhistorien men behandlingen är avslutad gäller följande:</i>	
	Senaste året: Besvärsfri som utan medicinering ej påverkas i livsföring.	7
	Senaste 5 åren: Besvärsfri som utan medicinering ej påverkas i livsföring.	8
J47	Bronkiektasier	0

Kod	Diagnos/anvisningar	Gradering
J60-J70	Lungsjukdomar av yttre orsaker <i>Specialistutlåtande krävs om tjänstgöring är aktuell.</i>	0, 1, 5-7
J80-J84	Andra lungsjukdomar som huvudsakligen engagerar interstitiet	0
J85-J86	Variga och nekrotiska tillstånd i nedre luftvägarna Pågående Utläkt med ventilationsinskränkning <i>Utläkt utan ventilationsinskränkning noteras som journalanteckning.</i>	0 0
J90-J94	Andra sjukdomar i lungsäcken	
	J90 Utgjutning i lungsäcken Pågående Utläkt med ventilationsinskränkning <i>Utläkt utan ventilationsinskränkning noteras som journalanteckning.</i>	1 0
	J93 Pneumothorax Pågående Recidiverande En pneumothorax, recidivfri senaste 5 åren och utan påvisbar bakomliggande sjukdom eller nedsatt lungfunktion En pneumothorax för kortare tid än 5 år sedan <i>Specialistutlåtande krävs om tjänstgöring är aktuell.</i> Traumatisk pneumothorax. Bedömning utifrån tillstånd > 6 mån efter skadan	0, 1 0 5-8 0, 1, 5-7 0, 1, 6-8
J95-J99	Andra sjukdomar i andningsorganen	0, 1, 5-6

XI. Matsmältningsorganens sjukdomar

Kod	Diagnos/anvisningar	Gradering
K00-K14	Sjukdomar i munhåla, spottkörtlar och käkar <i>För specifika diagnoser se: "Klassifikation av sjukdomar och hälsoproblem 1997. Tandvård." KSH97-T. (Socialstyrelsen, ISBN 91-7201-706-6)</i>	
K00-K08	Sjukdomar i tänderna, tandkött och kringliggande vävnader samt käkar <i>Bedöms av tandläkare avseende grad av besvär och funktion.</i>	0, 1, 5-8
	Från tandvården förordade behandlingsåtgärder och revisionsintervall för regelbundna tandundersökningar har följts sedan senaste undersökningen.	0, 5-8
	Från tandvården förordade behandlingsåtgärder och/eller revisionsintervall för regelbundna tandundersökningar har <i>ej</i> följts sedan senaste undersökningen.	0, 1
K09-K10	Cystor i mun- och käkregionen samt andra sjukdomar i käkarna <i>Bedöms av tandläkare eller specialistläkare avseende grad av besvär och funktion.</i>	0, 1, 5-8
K11	Sjukdomar i spottkörtlarna <i>Bedöms av tandläkare eller specialistläkare avseende grad av besvär och funktion.</i>	0, 1, 5-8
K12-K14	Inflammation i munslemhinnan, andra sjukdomar i läpparna och i munslemhinnan samt sjukdomar i tungan	0, 1, 5-8
K20-K31	Matstrupens, magsäckens och tolvfingertarmens sjukdomar	
	Akut/pågående	1
	Behandlad med kvarstående besvär <i>Behandlad utan kvarstående besvär noteras som journalanteckning.</i>	0, 5-6
	Funktionell dyspepsi	0, 1, 5-8
K40-K46	Bråck	
	Konstaterat asymtomatiskt utan tidigare inklämningstillbud	5-7
	Konstaterat tidigare inklämningstillbud och/eller besvär	0, 1
	Recidiv eller kvarstående besvär efter operation <i>Opererat utan kvarstående besvär noteras som journalanteckning.</i>	0, 1

Kod	Diagnos/anvisningar	Gradering
K50-52	Icke infektiös inflammation i tunntarmen och tjocktarmen	
K50	Crohns sjukdom	0
K51	Ulcerös colit	0
K52.2	Allergisk och kostbetingad gastroenterit och kolit <i>Väldefinierad och lätt exkluderad ur kosten noteras som journalanteckning. Specialistutlåtande krävs om tjänstgöring är aktuell.</i>	0, 5-7
K55-K63	Andra sjukdomar i tarmen	
K56	Paralytisk ileus och tarmpassagehinder utan uppgift om bråck Akut/pågående <i>Utan kvarstående besvär efter kirurgisk eller konservativ behandling noteras som journalanteckning.</i>	0, 1
K57	Divertikel i tarmen Med besvär Utan besvär	0, 1, 5-6 7-8
K58-K59	Irritabel tarm samt andra funktionsrubbingar i tarmen	0, 1, 5-7
K60-62	Fissur/fistel och abscess i stolgångs och ändtarmsområdet samt andra sjukdomar i stolgång och ändtarm	0, 1, 5-7
K63	Andra sjukdomar i tarmen Pågående Behandlad med kvarstående besvär <i>Utredd/behandlad och besvärsfri noteras som journalanteckning.</i>	0, 1 0
K64	Hemorroider och perianal venös trombos	0, 1, 5-8

Kod	Diagnos/anvisningar	Gradering
K65-K67	Sjukdomar i bukhinnan <i>Specialistutlåtande krävs om tjänstgöring är aktuell.</i>	0, 1, 5-7
K66.0	Peritoneala adherenser	0, 5-7
K70-K77	Sjukdomar i levern	0, 1
K80-K87	Sjukdomar i gallblåsan, gallvägarna och bukspottkörteln	
K80	Konstaterad gallsten utan besvär Opererad med kvarstående besvär	1, 7 0
	<i>Opererad utan kvarstående besvär noteras som journalanteckning.</i>	
	Övriga sjukdomar i gallblåsan, gallvägarna och bukspottkörteln. <i>Specialistutlåtande krävs om tjänstgöring är aktuell.</i>	0, 1, 5-7
K90-K93	Andra sjukdomar i matsmältningsorganen <i>Specialistutlåtande krävs om tjänstgöring är aktuell.</i>	0, 1, 5-7
K90.0	Celiaki Vid diagnos baserad på fynd vid tunntarmsbiopsi eller antikroppsserologi	0, 1 0
K90.4	Mjölkproteinallergi (Z91.0A) <i>Besvär i barndomen som läkt ut noteras som journalanteckning.</i>	0, 1

XII. Hudens och underhudens sjukdomar

Kod	Diagnos/anvisningar	Gradering
L00-L08	Infektioner i hud och underhud	0, 1, 5-8
	<i>Bedöms med hänsyn till genes, lokalisation, utbredning, recidivfrekvens och prognos.</i>	
L10-L14	Blådermatoser	0, 5
L10.5	Läkemedelsutlöst <i>Specialistutlåtande krävs om tjänstgöring är aktuell.</i>	0, 5-8
L20-L30	Dermatit och eksem	0, 1, 5-7
	Täta recidiv eller utbredda förändringar med eller utan behandling	0, 1
	Kroniska tillstånd med ringa subjektiva besvär och utbredning se dock nedan	5-7
	<i>Vid oklara och outredda fall med eksem och dermatit rekommenderas specialistutlåtande.</i>	
	<i>Beakta särskilt tjänstgöring där hudretande agens finns, t.ex. oljor och smörjmedel. Kan även gälla förbandssjukvården vad avser t.ex. handskar.</i>	
L40-L45	Papuloskvamösa sjukdomar	0, 1, 5-8
L40	Psoriasis	
	Kroniska förändringar på händer och fötter med nagelskador, psoriasisartrit, pustulösa kroniska förändringar eller utbredda former som är behandlingskrävande	0, 1
	Övriga	5-7
L43	Lichen	
	Utbredda hudförändringar och besvär Lindriga fall med obetydlig utbredning	0, 1, 5-6 7-8

Kod	Diagnos/anvisningar	Gradering
L50-L54	Urtikaria och erytematösa tillstånd	
L50	Urtikaria	
	Kronisk/recidiverande med svåra besvär	0
L50.2	Urtikaria orsakad av kyla och tryck.	0, 1
	Övriga	1, 5-7
L51-L53	Erytematösa tillstånd	0, 1, 5-7
L60-L75	Sjukdomar i hår, hårfolliklar, naglar, talgkörtlar, och svettkörtlar	
L60.0	Nageltrång (recidiverande) <i>Opererad med fullgott resultat noteras som journalanteckning.</i>	1, 5-8
L70	Akne	0, 1, 5-8
	Pågående farmakabehandling med isotretinoin eller avslutad behandling <2 månader sedan	0
L80-L99	Andra sjukdomar i hud och underhud	0, 1, 5-8

XIII. Sjukdomar i muskuloskeletala systemet och bindväven

Kod	Diagnos/anvisningar	Gradering
M00-M02	Infektiösa ledsjukdomar <i>Genomgången utan resttillstånd noteras som journalanteckning.</i>	0, 1
M05-M14	Inflammatoriska polyartriter	
M05-M06	Reumatoid artrit	0, 1
M08	Juvenil artrit <i>Utläkt utan resttillstånd noteras som journalanteckning.</i>	0, 1
M10	Gikt	0, 1, 5-7
M13	Annan artrit	0, 1, 5-7
M15-M25	Artros och andra ledsjukdomar	
	Svåra tillstånd	0
	Mindre svåra tillstånd	5-7
	<i>Vid oklara tillstånd krävs specialistutlåtande om tjänstgöring är aktuell.</i>	
	<i>Subluxationer och luxationer, se kapitel XIX.</i>	
	<i>Korsbandsskador och övriga knäskador, se kapitel XIX.</i>	
M30-M36	Inflammatoriska systemsjukdomar <i>Hänsyn får tas till behandlingsform, vilket kan medföra betydande immunnedsättning.</i>	0, 1, 5-7
M40-M54	Ryggsjukdomar	
M40-M43	Deformerande ryggsjukdomar <i>Bedöms som M15-M25 (se ovan).</i>	0, 1, 5-8
M41	Skolios	
	Idiopatisk adolescent opererad	0
	Korsettbehandlad	0, 5
	Obehandlad, stor krök	0, 5
	Obehandlad, liten krök, träningsaktiv och besvärsfri	5-7
	Obehandlad, liten krök, övriga	5-6
M45	Pelvospondylit	0
M46	Andra inflammatoriska sjukdomar i ryggraden <i>Genomgången utan resttillstånd noteras som journalanteckning.</i>	0, 1
M47-M48	Spondylos och andra spondylopatier <i>Bedöms som M15-M25 (se ovan).</i>	0, 1, 5-7

Kod	Diagnos/anvisningar	Gradering
M50	Sjukdomar i mellankotsskivorna halsrygg	0, 1, 5-7
M51	Sjukdomar i mellankotsskivorna bröst- och ländrygg <i>Bedöms som M15-M25 (se ovan).</i>	0, 1, 5-7
M53	Cervikobrakialt syndrom, instabilitet i kotpelaren och andra specifiserade ryggsjukdomar <i>Bedöms som M15-M25 (se ovan).</i>	0, 1, 5-7
M54	Ryggvärk (t.ex. ischias, lumbago, ospecificerad ryggvärk) <i>Bedöms som M15-M25 (se ovan).</i>	0, 1, 5-7
M60-M63	Muskelsjukdomar <i>Genomgången utan resttillstånd noteras som journalanteckning.</i>	0, 1, 5-7
M65-M79	Sjukdomar i ledhinnor och senor samt andra sjukdomar i mjukvävnader	0, 1, 5-8
M80-M94	Sjukdomar i benvävnad och broskvävnad <i>De flesta pågående sjukdomar i denna grupp utesluter tjänstgöring (0). Genomgången utläkt sjukdom utan kvarstående men, eller endast ringa men med liten betydelse och med liten recidivrisk, kan dock innebära tjänstgöring. T.ex. benign bencysta som opererats med framgång och utan några restriktioner postoperativt kan graderas som 7.</i>	0, 1, 5-8
M91	Juvenil osteokondros i höft och bäcken (bl.a. coxa plana)	0, 1, 5-6
M92.2	Juvenil osteokondros i hand	0, 1, 5-8
M92.5	Juvenil osteokondros i tibia/fibula (bl.a. Osgood-Schlatter)	0, 1, 5-8
M92.6	Juvenil osteokondros i vrist (bl.a. Köhler)	0, 1, 5-7
M93.0	Förskjuten övre femurepifys (icke traumatisk)	0, 1, 5-8
M93.2	Osteochondritis dissecans	0, 1, 5-7

Kod	Diagnos/anvisningar	Gradering
M95-M99	Andra förvärvade deformiteter i muskuloskeletala systemet och bindväven	0, 1, 5-8
M95	Förvärvad deformitet <i>De flesta pågående sjukdomar i denna grupp tillåter tjänstgöring (5-8). Undantag är förvärvade deformiteter i halsrygg och bäcken (0, 1).</i>	0, 1, 5-8
M96	Komplikation efter behandling <i>Genomgången utläkt sjukdom utan kvarstående men eller endast ringa men, med liten betydelse och med liten recidivrisk, kan innebära tjänstgöring (5).</i>	0, 1, 5
M99	Segmentell instabilitet, biomekanisk dysfunktion, ospecificerad	6-8

XIV. Sjukdomar i urin- och könsorganen

Kod	Diagnos/anvisningar	Gradering
N00-N08	Glomerulussjukdomar	
N00	Akut glomerulonefrit	
	Pågående	1
	Nyligen genomgången akut glomerulonefrit, bedöms tidigast efter ett år med hänsyn till bakomliggande sjukdoms eventuella restsymptom och prognos	0, 1, 5-8
	<i>Specialistutlåtande krävs om tjänstgöring är aktuell.</i>	
	<i>Utläkt utan restsymptom noteras som journalanteckning.</i>	
N05.9	Glomerulonefrit UNS utan specifikt PAD, graderas efter specialistutlåtande i utläkt fas	0, 1, 5-8
	Övriga glomerulussjukdomar	0
N10-N16	Tubulo-interstitiella njursjukdomar	
N10-N12	Nefrit	
	Pågående	0, 1
	Kronisk	0
	<i>Utläkt utan resttillstånd noteras som journalanteckning.</i>	
N13	Avflödes hinder och reflux i urinvägarna	
	Pågående	0, 1
	Opererad med resttillstånd	0
	<i>Opererad utan resttillstånd (t.ex. sten), noteras som journalanteckning.</i>	
	Övriga tubulo-interstitiella njursjukdomar	0
N17-N19	Njursvikt	
	Lätt njursvikt	0, 1, 5-7
	<i>Specialistutlåtande krävs om tjänstgöring är aktuell.</i>	
	Övriga	0

Kod	Diagnos/anvisningar	Gradering
N20-N23	Sten i urinvägarna	
N20-21	Sten i njure <i>Specialistutlåtande krävs om tjänstgöring är aktuell. Sten i ureter eller nedre urinvägar har alltid gradering 0. Behandlad och besvärsfri under minst 1 år och utan recidiv noteras som journalanteckning.</i>	0, 1, 5-7
N25-N29	Andra sjukdomar i njure och urinledare <i>Specialistutlåtande krävs om tjänstgöring är aktuell.</i>	0, 1, 5-7
N30-N39	Andra sjukdomar i urinorganen	
N30	Cystit Ofta recidiverande eller kronisk	0, 1, 5
N31	Neuromuskulär blåsfunktionsrubbing	0, 1
N32	Andra sjukdomar i urinblåsan <i>Specialistutlåtande krävs om tjänstgöring är aktuell.</i>	0, 1, 5-7
N34	Uretrit och uretrasyndrom <i>Graderas på samma sätt som cystit N30, se ovan.</i>	0, 1, 5
N35-N39	Uretrastriktur, andra sjukdomar i uretra och urinorganen <i>Specialistutlåtande krävs om tjänstgöring är aktuell.</i>	0, 1, 5-8
(R31)	Icke specificerad hematuri	1
N39.2	Icke specificerad ortostatisk proteinuri	8

Kod	Diagnos/anvisningar	Gradering
N40-N51	Sjukdomar i de manliga könsorganen	0, 1, 5-8
N40	Prostataförstoring <i>Symtom är avgörande för bedömningen. Specialistutlåtande kan vara av värde om tjänstgöring är aktuell.</i>	0, 1, 5-6
N41	Inflammatoriska sjukdomar i prostata. Kroniska och övriga <i>Specialistutlåtande kan vara av värde om tjänstgöring är aktuell.</i>	0, 1, 5-6
N41.0	Akut prostatit <i>Enstaka behandlad och besvärsfri noteras som journalanteckning.</i>	1
N43	Hydrocele och spermatocele	0, 1, 5-8
N44	Torsion <i>Opererad och besvärsfri noteras som journalanteckning.</i>	
N45	Testikel- och bitestikelinflammation	
	Pågående	1
	Recidiverande <i>Specialistutlåtande krävs om tjänstgöring är aktuell.</i>	0, 1, 5-6
	<i>Behandlad och besvärsfri noteras som journalanteckning.</i>	
N48-N50	Andra sjukdomar i penis och andra sjukdomar i de manliga könsorganen	0, 1, 5-8

Kod	Diagnos/anvisningar	Gradering
N60-N64	Sjukdomar i bröstkörtel	0, 1, 5-8
N70-N77	Inflammatoriska sjukdomar i kvinnliga bäckenorgan Recidiverande inflammationer/infektioner i äggstockar, äggledare, livmoder, och livmoderhals	0, 1, 5-8
	Recidiverande vulvovaginit	0, 1, 5-8
	<i>Enstaka behandlad och besvärsfri noteras som journalanteckning.</i>	
N80-N98	Icke inflammatoriska sjukdomar i de kvinnliga könsorganen	0, 1, 5-8
N80	Endometriosis (oavsett lokalisering) <i>För gradering över 6 krävs specialistutlåtande där behandling och konsekvenser av uppehåll i behandling framgår.</i>	0, 1, 5-7
N94	Smärtor och andra symptom som hör samman med de kvinnliga könsorganen och menstruationscykeln <i>Vid funktionsnedsättande besvär krävs specialistutlåtande där behandling och konsekvenser av uppehåll i behandling framgår. Ordinära menstruationssmärter ger gradering 8 utan intyg.</i>	0, 1, 5-8
N94.3	Premenstruellt spänningssyndrom (PMS) <i>Vid medicinering med SSRI-preparat krävs specialistutlåtande om tjänstgöring är aktuell.</i>	0, 1, 5-8

XV. Graviditet, förlossning och barnsängstid

Kvinna som ska tas ut till, eller fullgör militär utbildning/tjänstgöring, kan göra detta så länge graviditeten inte medför hinder för utbildningen eller så länge tjänstgöringens art inte innebär risk för graviditeten. Försiktighetsprincipen ska följas. Detta gäller även avseende fysiska tester vid antagningsprövning. Vid komplikationer eller oklarheter är det alltid specialistfall. Se även "Reglemente Verksamhetssäkerhet - Gemensam 2020" (Säkr G 2020, kap 26) (FM2019-23026:1).

XVI. Vissa perinatale tillstånd

Sjukdomskategorierna i detta kapitel (P00-P96) används ej.

XVII. Medfödda missbildningar, deformiteter och kromosomavvikelser

Kod	Diagnos/anvisningar	Gradering
Q00-Q99	<i>För hela gruppen Q 00-Q99 kan specialistutlåtande övervägas</i>	0, 1, 5-8
	<i>När det gäller medfödda missbildningar, deformiteter och kromosomavvikelser, kommer dessa ej att listas som i andra kapitel. I flertalet fall är tjänstbarhetsbedömningen självklar t.ex. när det gäller medfödda missbildningar av nervsystemet (Q00-Q07). Endast fall där tveksamheter kan råda tas upp.</i>	
Q10-Q15	Medfödda missbildningar av öga <i>Synförmåga och eventuellt specialistutlåtande ska vara avgörande.</i> Alla former av enögdhet	0
Q16-Q17	Medfödda missbildningar av öra <i>Hörseln är avgörande. Se under örats sjukdomar, kapitel VIII.</i>	
Q20-Q28	Medfödda missbildningar av cirkulationsorganen <i>Om uttagning är aktuell krävs specialistutlåtande.</i>	0, 1, 5-8
Q30-Q34	Medfödda missbildningar av andningsorganen <i>Funktion och eventuellt specialistutlåtande avgörande för gradering.</i>	0, 1, 5-8
Q35-Q37	Kluven läpp och gom <i>Opererad utan men noteras som journalanteckning.</i>	0, 1, 5-8
Q53	Icke nedstigen testikel <i>Opererad och besvärsfri noteras som journalanteckning.</i>	0, 1, 5-8
Q60-Q64	Medfödda missbildningar av urinorganen Avsaknad av en njure och med normal njurfunktion <i>Specialistutlåtande krävs om tjänstgöring är aktuell.</i>	0, 1, 5-8 7

Kod	Diagnos/anvisningar	Gradering
Q65-Q79	Medfödda missbildningar och deformiteter av muskler och skelett	0, 1, 5-8
	<i>Funktionen avgörande från fall till fall.</i>	
	<i>Tillstånden i denna grupp är mycket varierande i svårighetsgrad t.ex. plattfot, opererad klumpfot m.m. Generellt gäller att vid funktionsnedsättning ska inte uttagning till hård fysiskt krävande tjänst ske.</i>	
	Operation p.g.a. klumpfot, besvärsfri utan funktionsnedsättning, med förflyttningsvana	5-6
	Plattfot utan besvär, med förflyttningsvana	8
	Höga fotvalv med inlägg, med förflyttningsvana	8
	<i>Spondylolistes kräver specialistutlåtande om tjänstgöring är aktuell.</i>	
	<i>God kännedom om vilka krav olika tjänster har krävs för att även med specialistutlåtande medge tjänstgöring.</i>	

XVIII. Symptom, sjukdomstecken och onormala kliniska fynd och laboratoriefynd som ej klassificeras annorstädes

Kategorierna (R00-R99) är att anse som observations/utredningsfall (gradering 1), varför slutgiltig diagnossättning om möjligt bör undvikas. Sjukdomstecken och symptom som (efter ev. utredning) pekar på en given diagnos ska således hänföras till relevant kategori i tidigare avsnitt. I de fall där en diagnos ej kan erhållas, utföres som vanligt en medicinsk bedömning av eventuell funktionsinskränkning i förhållande till tilltänkt befattning

XIX. Skador, förgiftningar och vissa andra följder av yttre orsaker

Kod	Diagnos/anvisningar	Gradering
<p><i>Aktuella skador och andra effekter av yttre orsaker, som preciseras i detta kapitels kategorier S00-T98, utgör som regel observations- och behandlingsfall och graderas därför i normalfallet 1.</i></p> <p><i>Enklare skador som med säkerhet bedöms gå till fullständig läkning kan dock redan från början ges gradering 8. Följdtillstånd bedöms efter funktion och risk för försämring och recidiv med gradering 0, 5-7. Utlåtande (motsvarande) från behandlande läkare/specialist inforas i oklara fall. Utan sådant utlåtande kan lägre gradering ges.</i></p>		
S00-T98		0, 1, 5-8
	<u>Knäskador</u>	
	Främre korsbandskada:	
	Isolerad, opererad, utan kvarstående besvär	6-8
	Opererad, kombinerad med menisksutur, där menisken läkt in utan kvarstående besvär	6-8
	Opererad, kombinerad med meniskskada som inte suturerats, alternativt kombinerad med broskskada	0, 1, 5-6
	Icke opererad	0, 1, 5-6
	Bakre korsbandskada:	
	Opererad utan kvarstående besvär	7-8
	Övriga	0, 1, 5-6
	Medial kollateralligamentskada, isolerad, utan kvarstående besvär	1, 7-8
	Broskskada	0, 1, 5-6
	Meniskskada opererad med resektion	1, 5-7
	Extraartikulär fraktur knä, om läkt utan felställning	1, 6-8
	Intraartikulär fraktur knä	0, 1, 5-6
	<u>Luxation av större leder</u>	
	Luxation skulderled en gång, utan signifikant skelettskada	1, 6-8
	Luxation skuldra, recidiverande eller utan adekvat trauma	0, 1
	Luxation skuldra, behandlad utan kvarstående besvär	1, 7-8
	Patellaluxation en gång, utan kvarstående besvär	1, 7-8
	Patellaluxation, recidiverande eller utan adekvat trauma	0, 1
	<u>Frakturer, inklusive kotfrakturer</u>	
	Frakturer erhållna innan avslutat tillväxt, läkta med fullständig remodelering.	8
	Icke opererade frakturer, läkta utan kvarvarande felställning, som saknar signifikanta associerade skador. Normal rörlighet, liksom besvärsfrihet föreligger.	1, 7-8
	Opererade frakturer, läkta utan kvarvarande felställning, som saknar signifikanta associerade skador. Normal rörlighet, liksom besvärsfrihet föreligger. Osteosyntesmaterial är antingen avlägsnat eller täckt av muskulatur/skelett.	1, 5-8

Kod	Diagnos/anvisningar	Gradering
	Intraartikulära frakturer läkta med inkongruens i ledytan, eller opererade med artrodes:	
	Viktbärande led	0, 5
	Icke viktbärande led	0, 5-6
	Intraartikulära frakturer läkta med helt kongruent ledyta, besvärsfri, med förflyttningssvana:	
	Viktbärande led	5-7
	Icke viktbärande led	6-8
	Extraartikulära frakturer läkta med signifikant felställning, viktbärande ben.	0, 1, 5
	Extraartikulära frakturer läkta med signifikant felställning, icke viktbärande ben.	0, 1, 5-6
	Kvarvarande osteosyntesmaterial som är palpabelt.	1, 5-8
T33	Ytlig köldskada med kvarstående ökad köldkänslighet	0, 1, 5-7
T34	Köldskada med vävnadsnekros och kvarstående ökad köldkänslighet	0
T75.3	Vid rörelsesjuka anges diagnos endast vid uttalade besvär	0, 1, 5-7
T78.4	Akuta allergiska reaktioner med något av följande symtom: generell urticaria, allvarlig klåda eller svullnad i mun eller svalg, akut astmaanfall, kräkningar eller anafylaktisk chock, utlöst av något födoämne eller annat specifikt allergen (t.ex. bi, geting)	0, 1
	Klåda i mun eller svalg, av ej allvarlig karaktär, som isolerat symtom efter intag av födoämnen. Kopplat till korsreaktion mot annat allergen	1, 6-8
	Födoämnesorsakad allergi som kräver akutbehandling med adrenalin/kortison	0
	<i>Se J31-37 gällande allergen immunterapi.</i>	
T88.7	Allvarlig läkemedelsallergi mot vanligt förekommande och absolut nödvändiga läkemedel som är distribuerade inom FM. Exempelvis antibiotikum, relevanta vacciner mm.	0, 1

XX. Yttre orsaker till sjukdom och död

Kodnummer från detta kapitel används som tillägg till kodnummer från ett annat kapitel i klassifikationen som visar tillståndets natur. Därvid gäller att kodnummer från kapitel XIX (Skador, förgiftningar och vissa andra följder av yttre orsaker) bör åtföljas av en kod från kapitel XX. När det gäller andra tillstånd, klassificerade i kapitel I-XVIII, som uppfattas ha yttre orsak kan kodnummer från kapitel XX användas som tilläggsinformation. Se ICD-10-SE för ytterligare information samt specifika koder.

XXI. Faktorer av betydelse för hälsotillståndet och för kontakter mellan hälso- och sjukvården

Kod	Diagnos/anvisningar	Gradering
Z00.0	Hälsokontroll UNS	
Z01.0	Undersökning av ögon och synskärpa	
Z01.1	Undersökning av öron och hörsel	
Z01.3	Undersökning av blodtryck	
Z01.5	Diagnostiska hud- och överkänslighetstest	
Z01.7	Laboratorieundersökning	
Z01.9	Speciell undersökning, ospecificerad <i>Används av Pliktverkets läkare vid gradering av vissa symptom och diagnoser i samband med mönstringen.</i>	
Z02.9	Undersökning av administrativa skäl, ospecificerad <i>Denna klassifikation avser att bedömningen genomförts utan att diagnos i serien F00-F99 registrerats. Används av Pliktverkets psykologer.</i>	
Z03.9	Observation för icke specificerad misstänkt sjukdom eller icke specificerat misstänkt tillstånd	
Z10.0	Yrkesmedicinsk undersökning	
Z10.2	Rutinmässig hälsokontroll av militär personal	
Z23-Z27	Kontakt för vaccination	
Z56	Problem i samband med anställning och arbetslöshet	
Z58	Problem som har samband med fysisk miljö	
Z65.8	Andra specificerade problem som har samband med psykosociala förhållanden	
Z65	Problem som har samband med psykosociala förhållanden	
Z72	Problem som har samband med livsstil	
Z88	Överkänslighet för läkemedel och biologiska substanser i den egna sjukhistorien	
Z92.1	Långtidsanvändning (och pågående användning) av blodförtunnande medel	

